

Redidxhuen Xten Jesucrist Ni Bacuaa San Juan

Xtidx Dios najc te Niguui

1 Galodoo che gusloj guira'ti, ala yu' Diidx. Luxh nani najc Diidxga yunäj Dios, luxh Diidxga najc Dios. ²Che gajd gac-cheeli guedxliuj, yunäjni Dios. ³Xcuent laani benchee Dios guedxliuj näjza guira'ti ni yu' lojni. Guiraa recos ni yu' di gacdi niu'reni paru rutini. ⁴Laani gojp yäl_lnabaj_n. Yäl_lnabaj_nga najc bianij xten rebej_n. ⁵Luxh bianijga rdimbicha' nez lo yäl_lcäy, niluxh yäl_lcäyga di niajcdi nusuiinini.

⁶Guyu' te niguii birilaj Juan, ni baxha_l Dios. ⁷Laani biädädni te basule'ni diidx. Biädsule'ni diidx xcuent bianij te nililajz guiraa rebej_n diidx xcuent bianij. ⁸Laani dini gac bianij, laani biädsule'ni diidx xcuent bianij. ⁹Laa bianijpacga ni rusanij lastoo guiraa rebej_n, luxh naj abiädädni lo guedxliujre.

¹⁰Nani najc Diidxga guyu' lo guedxliujre, xcuent laazani gucchee guedxliujre, luxh di reben_n guedxliujre nililajz chu najni najcni. ¹¹Biädädni loj rexpen Israel, niluxh rexpej_nni direni

nicäjb niu'ni lojreni. ¹²Dxejc loj guiraa reni cuäjb guyu'ni lojreni, loj renani huililajz xtiidxni, loj reni'c badeedni yäl_lrnibee gacreni xi'n Dios. ¹³Laa reni'c ni di gac si'c xi'n be_n guedxliuj, ni gojl sa'csi rlajz te biniet chu xi'n_ni, dee najcpacreni Xi'n Dios sa'csi sudeedni yäl_lnabaj_n par tejpas lojreni.

¹⁴Diidxga gujc te be_n guedxliuj. Guläjzni lo guedxliujre, bahuilojzanu xcäl_lrdimbicha'ni, si'c yäl_lrdimbicha' xten xingan xteb xtadni, laani najcpacni nani sanälajz nuurnu, nani rnii didxlii loonu. ¹⁵Juan gunii xcuent Jesús. Guredxa'ni, räjpni: —Laa dee ni rniä, nani siädä detzä sajcruni loä, sa'csi laani ganidni nabaj_nni loä.

¹⁶Sa'csi guiraanu cua'nu xcäl_lnasacduxhni, yäl_lracnäj detz yäl_lracnäj. ¹⁷Leii xten Dios biädnä toMoisés, niluxh yäl_lracnäj näjza redidxlii biädnä Jesucrist. ¹⁸Rut chu tejdi abahuii lo Dios, xin_xtebni ni yunäjpac Dios, laani basule'ni diidx xcuent Dios loonu.

**Juan ni rutiobnis gunii chuni'c najc
Jesucrist**

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹Dee najc diidx nani gunii Juan ni rutiobnis che baxhaḷ rexpejn Israel rebixhojz nájza rexpejn guidoo ni laa levitas, biriireni guedx Jerusalén te sanabdiidxreni lo Juan, räjpreni lojni:

—¿Luj chu najclu?

²⁰Dxejcti bicäjpnii lojreni, xhet bacua'tzdini lojreni, räjpnii:

—Et narädi nacä Crist ni jiaäd.

²¹Dxejcti gunabdiidxreni lojni, räjpreni:

—¿Chuxhni'c najclu? ¿La lujni najc Elías?

Räjpnii:

—Dina gacäni.

Räjpreni:

—¿La najclu te dade! ni gunii xtidx Dios ni cabääznu jiaäd?

Dxejc räjpnii:

—Dina gacäni.

²²Räjpreni:

—¿Chuxhni'c najclu? Te chonänu diidx loj reni baxhaḷ nuure. ¿Xhi rniilu, chuxhni'c najclu?

²³Räjpnii Juan:

—Narä nacä nani rbedxa' nez lo reyubijdz si'c ni gunii Isaías, ni gunii xtidx Dios scree: “Colyensa'c xnezyuj Dad.”

²⁴Rebejn ni baxhaḷ redee najc reni rniireni “farisee”. ²⁵Dxejc gunabdiidxreni stee, räjpreni lo Juan:

—¿Xhicuent rutiobnislu palga dilu gac Crist ni jiaäd niclaza Elías niclaza stee niguii ni rni xtidx Dios ni cabääznu jiaäd, ä?

²⁶Dxejcti räjpnii Juan lojreni:

—Narä rutiobnisä con nis, niluxh galäiitu yu' tej nani ditu gumbee.

²⁷Laa dee ni siääd detzä niluxh di nungäjḷ nicla surloä cuää xcura'chni, sa'csi sajcruni loä.

²⁸Guiraa recosre gujc stelaad cadro laa Betábara, ni ria'n stelaad ro' gueu Jordán cadro cagutiobnis Juan.

Jesús najc Xile' xten Dios

²⁹Che bara yääl, bahuii Juan siääd Jesús lojni. Dxejc räjpnii:

—iColhuii! Aree Xile' xten Dios nani rudzucay xtojḷ rebenḷ guedxliuj.

³⁰Lagajc xcuent dee ni rniä cheni guniä lojtu: “Detzä siääd te niguii ni sajcru loä, sa'csi ganidli narä agac nabajnni.” ³¹Luxh dina niembeäni, per biädtiobnisä con nis te guluiä lo rexpejn Israel chu najcni.

³²Guniiza Juan stee diidx xcuentni, räjpnii:

—Narä bahuiä biäjḷ Sprit Dxaḷ xten Dios xhaguibaa si'c te palom guzudxini yejcnii. ³³Dina niembeäni, per nani baxhaḷ narä gutiobnisä con nis, laani najni loä: “Cheni fiilu jiaät Sprit Dxaḷ xten Dios xhaguibaa si'c te palom, sudxini yejc te bejn, laanini najc ni gutiobnis con Sprit Dxaḷ xten Dios.” ³⁴Narä abahuiä lojni, ni'cni rniiliä: “Dee ni najc Xi'n Dios.”

Reni gujc xpejn Jesús ganiddoo

³⁵Che bara stee yääl, sugasac Juan ro'c, suganäjni tio'p rexpejnii.

³⁶Bahuiini lo Jesús che sasajni, dxejc gunii Juan, räjpnii:

—iColhuii! iLaa dee ni najc Xiil xten Dios!

³⁷Biejn diajg guiro'p rexpejn_{pac} Juan diidxga, dxejc sanajlreni Jesús. ³⁸Che gubiré Jesús bahuiini siädna_{jl}reni, dxejc räjpni:

—¿Xhi caguuil_{tu}?

Räjp rebejn_{ga}:

—Mastr, ¿caro rbäjzlu?

³⁹Badzu' Jesús diidxre, räjpni:

—Col_{taa}, te fiitu.

Dxejcti huijreni te bahuiireni caro rbäjz_{ni} ro'c. Biannäjreni_{ni} ro'c sa'csi agoj_l si'cti c_{ataj}p gudx_{ej}.

⁴⁰Tej reni biejn diajg_{ni} xtidx Juan laa Andrés, bejtz Simón Pedr dxejc huinäj_lni Jesús. ⁴¹Ganiddoo huitiil_{ni} bejtz_{ni}, dxejc räjpni lojni:

—Abidxäl_{nu} Mesías nani sälojza Crist ni cabääz_{nu} jääd.

⁴²Sas huinän_{ni} loj Jesús. Che bahuii Jesús lojni, räjpni:

—Luj najcl_u Simón xi'n Jonás; sirilaj_{lu} Cefas nani sälojza Pedr.

Gurejdx Jesús Felipe näjza Natanael

⁴³Bara yäälg_a rlajz Jesús chää nez Galilee. Dxejc bidxaagn_i Felipe, räjpni lojni:

—Gudanaj_l narä.

⁴⁴Felipe siädä guedx Betsaida, guedxro ni najcza lajdx Andrés näjza Pedr. ⁴⁵Felipe bidxaag Natanael räjpni lojni:

—Abidxäl_{nu} bejn nani bacuaa toMoisés xcuent_{ni} lo reguijtz xten leii agujc xchej, nani bazä'tza reniguii ni gunii xtidx Dios, Jesús xi'n José ni siädä Nazare't.

⁴⁶Räjp Natanael:

—¿La saj_c guirii te bensa'c guedx Nazare't, ä?

Räjp Felipe lojni:

—Gudaa, te fiilu.

⁴⁷Che bahuii Jesús siädä Natanael nez lojni, räjpni:

—Colhuii te bejn Israelpac nani dipacni gusguee.

⁴⁸Räjp Natanael:

—¿Xho numbeelu narä?

Badzu' Jesús diidxre lojni räjpni:

—Che gajd Felipe cueed_x luj, che suga'lilu ni' te yagiigw, bahuiä lojlu.

⁴⁹Badzu' Natanael diidxre, räjpni:

—Mastr, luj najc Xi'n Dios, luj najc Reii xten rexpejn Israel.

⁵⁰Räjp Jesús lojni:

—Sa'csi rniä lojlu, “bahuiä suga'lu ni' yagiigw”, ¿ni'c rililajzlu, ä? Xhidaj_l cosroru suhuiilu.

⁵¹Dxejcti räjpzani:

—Rniliápac lojtu, suhuiitu guixal xhaguibaa, näjza rä'p riäj_t rexangl Dios yejc Xi'n Dios ni gujc Niguii.

Te sa' ni guyu' guedx

Caná xten Galilee

2 Che gudejd chon dxej, guyu' te sa' guedx Caná xten Galilee. Ro'c guyu' xnan Jesús.

²Huijza Jesús näjza rexpejn_{pac}ni, sa'csi bidonreni chääreni lo sa'ga.

³Gubijdz bin. Dxejc räjp xnan Jesús lojni:

—Dirureni ga'p bin.

⁴Dxejc badzu' Jesús diidxre räjpni:

—¿Xhicuent rniilu si'c loä, xnanä? Gajd xhorä guidzuj_n.

⁵Niluxh räjp xnan_{ni} loj remos ni tre' ro'c:

—Colyejn guira'ti si'ctis ni guiniini lojtu.

⁶Suga' xho'p guesguij nani rdxaj nis te rdiib naa rexpejn Israel te racnayareni te si'c guisa' xleii toMoisés. Nejn teja guesguijga ru'

si'cti te gayuu litr nis. ⁷Räjp Jesús loj remos:

—Colguchaj reguesguijre nis.

Dxejcti bachadoo rebejn̄gani.

⁸Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Colca' che'n̄ni n̄aj te colchanäni lo nani cahuii cayajc sa're.

Dxejc huinä remosga che'n bin lojni. ⁹Che gu' dade'ga che'n nis ni gubixhloj bin (luxh dini gan caro siäädni, remostis ni gulä'p nis, ni'ctis najn). Dxejcti gurejdx dade'ga bi'n. ¹⁰Dxejcti räjpni:

—Guiraa rebejn̄ rudeedreni binsa'c räxgaa rebejn̄, dxejcti che agudxaj xque'reni, rudeedreni bin nani di xcuent, niluxh luj gulucheelu binsa'cre n̄ajli.

¹¹Seenre najc ganiddoo ni gusloj bejn Jesús; bejnnini nen guedx Caná xten Galilee. Seenga bazäbdiidx yäl̄rnibee xtenni luxh ni'cni huililajz rexpejn̄pacni xtiidxni.

¹²Che gudejd sa'ga, huijni guedx Capernaum con xnanni, rebejtzni nájza rexpejn̄pacni. Ro'c bia'nreni tio'p-chon̄ dxej.

Basia Jesucrist guidoro

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

¹³Sa'csi abidzungajxh lanij pascw xten rexpejn̄ Israel cheni rnalajzreni guxhijn̄ ni gudejd guixhajg xten yäl̄gujt nen̄ Egipto, ni'c sää Jesús guedx Jerusalén.

¹⁴Nen̄ guidoro bidxäl̄ni xhidajl bejn̄ nani ruto' gon, xiil, palom nájza reni sobga' caguchaa melzijt.

¹⁵Dxejc bejn̄ni te chico't con gaii duu, gulääni regon con rexiil nen̄ guidoo. Batie'chni xcoobr rebejn̄ nani ruchaa melzijt, barexh-xhätni

rexmexreni. ¹⁶Räjpzani loj reni caguto' repalom:

—Colcuää redee, na'c rujntu rolizj xtadä si'c te guii cadro rdo' guiraloj.

¹⁷Dxejcti banajlajz rexpejn̄pacni xhi caj lo reguijtz ni bacuaa redade' ni gunii xtidx Dios: “Gucnaj lazä xcuent ni runnäjreni rolizjzlu.”

¹⁸Dxejcti gunabdiidx reni najc xpejn̄ Israel lojni, räjpreni:

—¿Xhi seen guluiilu loonu n̄aj te fiinu arajplu yäl̄rnibee te abejnlu recosre?

¹⁹Badzu' Jesús diidxre räjpni:

—Colgutzujl guidoore, luxh narä nen̄ chontis dxej sunchesacäni.

²⁰Räjp rexpejn̄ Israel lojni:

—Tiubixho'p ijz guclaa ni guc-chee guidoore, ¿xhixh sajg gunchesacluni nen̄ chontis dxej, ä?

²¹Niluxh laani caniini xcuent guidoo ni najc lagajc tiejxhni.

²²Ni'cni cheni gubañsacni loj rebengut, banajlajz rexpejn̄pacni rediidxre ni guniini, dxejc huililajzreni nani caj lo rexquijtz Dios nájza rediidx ni gunii Jesús.

Numbee Jesús guiraa rebejn̄

²³Cheni guyu' Jesús guedx Jerusalén cadro cayajc lanij pascw, la_l ni cayajc lanijga, xhidajl rebejn̄ huililajz xtiidxni, bahuiizareni remilagwr ni bejn̄ni. ²⁴Luxh di Jesús nililajz xtidx rebejn̄ga, sa'csi arumbeeni xho najc rebejn̄. ²⁵Niluxh dini niquiin chu gäb lojni xho najc bejn̄, sa'csi lagajc laani anancheeni xho najc lastoo teja bejn̄.

Jesús con Nicodem̄

3 Guyu' te niguii lo rexpejn̄ refarisee ni laa Nicodem̄,

najcni te beñroru loj reni rnibee rexejñ Israel. ²Te guxhijñ biädxhiga'tzni nez loj Jesús, räjpni lojni:

—Mastr, nadonnu lo Dios siäädlu si'c te ni ruluii, sa'csi rut rajcni rujn sa' remilagwr nani rujnlu palga di Dios sunäjni.

³Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Rniliápac lojlu, nani di gaal stehuält, di gacdi fiini xcälrnibee Dios xhaguibaa.

⁴Dxejcti räjp Nicodem lojni:

—¿Xho gac gaal te bejñ stehuält niluxh anajcni bengool? ¿Xhixh sajc chusacni xque' xnanni stehuält te galsacni, ä?

⁵Badzu' Jesús diidxre räjpni:

—Rniliápac lojlu, nani di gaal con nis, näjza con Sprit Dxan xten Dios, di gacdi jiu'ni lo xcälrnibee Dios xhaguibaa. ⁶Nani rajl xi'n beñ guedxliujre, ni'c najctisni bejñ guedxliuj, luxh nani rajl por Sprit Dxan xten Dios, Spritza najcni. ⁷Na'c rdxelojlu sa'csi rniä: “Nanabpac gaallu stehuält.” ⁸Rbi' bej cadrotis rlanjni; riejn diajglu rubejni niluxh dilu gan caro siäädni, dizalu gan caro sääni. Si'cza rebejñ guedxliuj direni gan xho rajl rexejñ Dios stehuält con Sprit Dxan xten Dios.

⁹Badzu' Nicodem diidxre, räjpni:

—¿Xho mood sajc gac recosre?

¹⁰Räjp Jesús lojni:

—¿La najclu te maestr xten rexejñ Israel luxh dilu gan recosre, ä?

¹¹Rniliápac lojlu, aguniinu xcuent recos ni nadonnu, abasule'nu recos ni abahuiloonu, niluxh la'tu ditu nililajz xtiidxnu. ¹²Palga ditu chalilajz xtiidxnu che guniinu

xcuent recos guedxliuj nani rniinu: ¿Xho chalilajztu xtiidxnu palga guniinu xcuent recos xhaguibaa?

¹³Rut chutejdi ahuáp xhaguibaa, xtebtis nani biäjñ xhaguibaa, lagajc Xi'n Dios ni gujc Niguii. ¹⁴Lagajc si'cni gulásjiaa toMoisés bäl guuib lo yajg nen reyubijdz, sigajcza nanab chäs Xi'n Dios ni gujc Niguii jiaa; ¹⁵te guiraa renani chalilajz xtiidxni direni nit lo Dios, sica'reni yälñabajñ par tejpas.

Xho huinälajz Dios reben guedxliuj

¹⁶Sa'csi huinälazduxh Dios rebejñ guedxliuj, ni'cni badeedni biääd Xinxtebni lo guedxliuj, te guiraa renani chalilajz xtiidxni direni nit lo Dios, sa'csi sajpreni yälñabajñ par tejpas. ¹⁷Sa'csi di Dios nuxhal xi'nni te gusnijtni rebejñ guedxliuj, alga baxhálnini te laa rebejñ nen xtojlrēni xcuentni.

¹⁸Nani chalilajz xtiidxni näjza chalilajz najcni chu najni najcni dini nit, luxh nani di chalilajz xtiidxni agunijtni sa'csi dini nililajz xtidx Xinxteb Dios. ¹⁹Ni'cni dee najc yälñijtga: abiääd bianijga loj guedxliuj, biädni Xi'n Diosni, niluxh rebejñ guedxliuj bidxaglajzruren yälñacäjy cadro tre'reni, gulälazreni bianijga sa'csi xhet laadi najc xtzunreni. ²⁰Guiraa reni rujn dzunguijdx, rbälaz bianijga, dizareni guibig loj bianijga, didi guluiloj bianijga rextzunguijdxreni. ²¹Luxh reni rusoob didxlii, rbigreni loj bianijga, te bianijga ruluiloj najc rextzunreni redzunsac xten Dios.

**Rnisac Juan ni rutiobnis
xcuent Jesús**

²²Dxejcti biääd Jesús näjza rexejñpacni nez lo reyuj xten

Judea. Ro'c geyunäjnirenì, batiobnisza rexpějnpacni rebejn. ²³Juan ni Rutiobnis cagutiobniszani bejn te lajt ni laa Enón ni tre' gajxh Salim, sa'csi ro'c yu' sijn nis. Ro'c sää rebejn lojni te cagutiobnisnirenì. ²⁴Dxejc gajdrenì gusäu Juan nejn latzguuib.

²⁵Dxejcti gusloj rexpěj Juan cayujy diidx con gaii xpejn Israel xcuent yälrđiib ñaarenì ni najc xcostumbr rexpěj Israel. ²⁶Dxejc biäädrenì lo Juan, räjprenì:

—Mastr, dade' nani geyunäjlu stelaad gheu Jordán, nani basule'lu xcuentni, adade'ga cagutiobnis, luxh guiraa rebejn asää lojni.

²⁷Dxejc badzu' Juan diidxre, räjpni lojrenì:

—Nicla tej bejn digacdi ga'p te xhi cos palga di Dios gudeedni lojni.

²⁸Lagajc la'tu nancheetu guniliä: “Dina gacä Crist ni cabäjztu jiääd.” Guniäza: “Narä nacä nani biädniđ lojni.” ²⁹Che rajc sa', nani sobganäj dxa'p, ni'c najc bi'n ni gac chäälni, luxh xamigw bi'n nani suga' ro'c, riejn diajgni rniini, rbalazduxhni sa'csi riejn diajgni xse' bi'n. Sigajcza abibaduxh lazä xcuentni. ³⁰Nanab gacni laani beñroru, bensajcru, biädla narä riäjł gacä beñhuinru, ni guxiiru sajc lojni.

Nani siääd Xhaguibaa

³¹Nani siääd jiaali, ni'c rñibee guiralii, niluxh nani najc beñ guedxliuj ni'c rñii xcuent recos guedxliuj. Nani siääd xhaguibaa ni'c rñibee guiralii. ³²Nani bahuiini, nani biejn diajgni, ni'c rusule'ni niluxh guxii rililajzrenì xtiidxni. ³³Nani rililajz diidx ni rusule'ni,

bejnga ruluiloj guliipac najc xtidx Dios. ³⁴Nani baxhał Dios, ni'c rñii xtidx Dios sa'csi che rudeed Dios Sprit xtenni, dini gudeed guxiini. ³⁵Dad Dios sanälajzni xingaanni, abadeedzani guiraliiti chu ladzñaani. ³⁶Nani rililajz xtidx xingaanni arajp yälñabajn par tejpas, luxh ni di chalilajz xtidx xi'nni, dini fii yälñabajn, siääd xcäłrdxe'ch Dios yejcnì, sujn Dios castiigwni.

Rdxaag Jesús te gunaa Samaria

4 Che gucbee Jesús abiejn diajg refarisee xhidajlru bejn sanajł Jesús luxh guxiiru sanajłrenì Juan, luxh cagutiobnisrenì, ²(niluxh xhet Jesúsdi cagutiobnis. Rexpějnni ni catiobnis), dxejc ³biriini Judea gubisacni nez Galilee.

⁴Lał ni sasajni, nanab tedni nez Samaria. ⁵Ni'c bidzujñni te guedxro xten Samaria ni laa Sicar, gajxh nejc loj te la' yuj ni badeed toJacoob lo xi'nni toJosé. ⁶Ro'c sojb te bisie ni rniireni “xpisie Jacoob”. Sa'csi abadxajg Jesús siädsajni, gurejni ro bisiega. Agojł läidxej. ⁷Bidzujñ te gunaa siädłä'pni nis, dxejc räjp Jesús lojni:

—Baniidx che'n nis yä'ä.

⁸Sa'csi rexpějnpacni asäärenì guejdxga sasiireni xhi gaurenì.

⁹Räjpñi guna samaritanga lo Jesús: —¿Xho mood rniablu nis loä, luj ni najc te beñ Israel luxh narä nacä gunaa samaritang?

(Sa'csi di rexpěj Israel chanä sa'renì rebejn Samaria.) ¹⁰Räjp Jesús lojni:

—Paru najnlu xhini'c najc yälñulasajz xten Dios, paru

numbeelu chuni'c canab nis lojlu, luj siniablu lojni te laani guniidxni nisanabajn lojlu.

¹¹Räjpti gunaaga lojni:

—Dad, xhet ca'dilu te guiliä'plu nis, luxh bisiere najc jiätduxh.

¿Caxh chaca'lu nisanabajnga, ä?

¹²¿La benrorulu lo toxtadgoldoonu Jacob ni basa'n bisiere cadro huä'p nis gu'ni, gu'za rexi'nni, näjza rexquidxaani, ä?

¹³Badzu' Jesús diidxre lojni, räjpti:

—Guiraa reni rä' nis bisiere, siojlreni stehuält. ¹⁴Luxh nani yä nis nani gudedä, diruni jiojl, sa'csi nis nani gudedä nen lastooni sajcnisi'c te bisie nani rdatis nisni te gudeedni yäl'nabajn par tejpas.

¹⁵Dxejcti räjpti gunaaga lojni:

—Dad, baniidx nisga yä'ä, te na'cru jiolä, te na'cruza guibi'ä jiädlä'pä nis ree.

¹⁶Räjpti Jesús:

—Huij, huitejdx chäálu gudanäni ree.

¹⁷Räjpti gunaaga loj Jesús:

—Ruti chälä.

Räjpti Jesús lojni:

—Laaca guniilu, ¹⁸sa'csi aguyu' gaiili chäällu. Luxh nani rbäznäjlu naj dini gac chäällu; guliica najlu.

¹⁹Che biejn diajg gunaaga si'c, räjpti:

—Dad, rchaloä najclu te niguii ni rnii xtidx Dios. ²⁰Retoxtagdoonu gojnreni Dios lo dajnre, luxh la'tu rniitu guedx Jerusalén najc cadro nanab ganni Dios.

²¹Räjpti Jesús lojni:

—Guna, huililajz xtidxä, sidzujn or cheni nicla lo dajnre, niclaza guedx Jerusalén ditu chagajn Dad

Dios. ²²La'tu rajntu Dios nani ditu gumbee, nuunu rajntu Dios nani rumbeenu; sa'csi yäl'ruslaa bejn lo dojl siäd xcuente rexpejn Israel. ²³Niluxh sidzujn or, luxh alabidzujni, che reni guliipac rajn Dad, reni'c nen lastooreni, lo xcäriejnreni sajnreni Dios. Sa'csi sa' bejnre rguiil Dad Dios te ganrenini. ²⁴Dios najc te Sprit. Reni rajn Dios nanab ganrenini nen lastooreni, lo xcäriejnreni, guideb xtijpreni sa'csi rumbeerenini.

²⁵Räjpti gunaaga lojni:

—Ananä siäd Mesías ni laaza Crist. Cheni jiädni, laani susule'ni gurialiiti loonu.

²⁶Räjpti Jesús lojni:

—Narä ni caniä lojlu, nacä laani.

²⁷Dxejcti bidzujn rexpejnpacni, bidxeloren reni sa'csi gunii Jesús lo gunaaga, niluxh rut gunabdiidxdixhi rlanjni, niclaza rut gunabdiidxdixhini'c caninäjni gunaaga. ²⁸Dxejcti basa'n gunaaga xtie'ni, sä'tini guedxroga. Dxejcti räjpti loj rebejn:

²⁹—Coltaa, fiitu te niguii ni gunii loä guira'ti nani abenä. ¿La et laadi dee Crist ni cabääznu jiäd, ä?

³⁰Dxejcti birii rebejnguejdxga, bidzujntireni lojni. ³¹Renii najc rexpejnpacni canabduxhreni gau Jesús, räjpti:

—Mastr, gudajw.

³²Laani räjpti:

—Narä rapä xhi gauä nani ditu gumbee.

³³Dxejcti räjpti rexpejnpacni lo sa'reni: —¿Xhaa yu' chu abiädnä xhi gudajwni, ä?

³⁴Räjpti Jesús:

—Yäl'rajw xtenä najc gunä si'cni rlanj nani baxha narä, näj guluxä

xtzuunni. ³⁵La'tu rniitu riäädx tajp bäi te guire' cose'ch. Narä rniä colguiliäs lojtu, colfisa'c loniaa, abiquijt regäj, agoj guire' cose'ch.

³⁶Nani rujn dzuun rutie' cose'ch rca'ni xcuentni, luxh ni caca'ni najc par yalnabajn par tejpas, te tejsi guibalaznäj nani gule'c binij näj nani batie' cose'ch. ³⁷Sa'csi gulii najc diidx nani rnii bejn, rniireni: "Tejni rbe'c binij, ste'cani rutie'ni."

³⁸Narä abaxhajä la'tu gutie'tu cose'ch nani ditu nibe'c; ste'ca najc nani bejn dzuun gule'cni binij, dxejc la'tu jiu'tu gutie'tu cose'ch loj xtzauuni.

³⁹Xhidajl reben Samaria huililajz xtidx Jesús xcuent rediidx ni räjp gunaaga lojreni che räjpni: "Guniini loä guiralii nani abenä." ⁴⁰Ni'cni, che biääd reben guedx Samaria lojni gunabreni loj Jesús jia'nni lajdxreni. Dxejc bia'nni ro'c tio'p dxej. ⁴¹Dxejc xhidajlrureni huililajz xtiidxni ni guniini lojpacreni.

⁴²Dxejcti räjpreni loj gunaaga:

—Dirunu chalilajz ganaxtis xcuent diidx ni guniilu loonu, sa'csi lagajc nuure abiejn diajgnu xtiidxni, ni'c nancheenu dee najcpac ni rusläa rebejn guedxliuj loj dojl. Laani najc Crist ni cabääznu jiääd.

Basiajc Jesús xi'n te bejn ni rujn xtzauun gubier

⁴³Che gudejd tio'p dxej, biriini guedx Samaria, huinuuni xnezyujni nez Galilee. ⁴⁴Sa'csi lagajc Jesús gunii, räjpni: Te bejn nani rnii xtidx Dios di reben lajdxpacni chanälajz xtiidxni. ⁴⁵Che bidzujnni rexyuj Galilee, reben Galilee huichaglojrenini sa'csi näj laareni

huijreni lanij pascw guedx Jerusalén, ro'c bahuiireni guiraa redzuun nani bejnii.

⁴⁶Gubisacni, bidzujnni guedx Caná xten Galilee cadro bejnii bidxaa nis gujcni bin. Dxejcti guyu' te dade' nani rujn xtzauun reii. Guedx Capernaum naga' te xi'nni cayacxhuu. ⁴⁷Che biejn diajg dade'ga abirii Jesús Judea, abidzujnni nez Galilee, huijni lo Jesús, gunabduxhni lojni chääni te gusajcni xi'nni nani naga' cuentro, ameerli guetni. ⁴⁸Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Paru ditu fii reseem, remilagwr, ditu chalilajz chuni'c nacä narä.

⁴⁹Dade' ni rujn xtzauun reii, gunii lojni, räjpni:

—Do'o Dad, te di guet xi'nä.

⁵⁰Räjp Jesús lojni:

—Huij. Di xi'nlu guet.

Huililajz dade'ga, sä'tini. ⁵¹Che gubi'ni rolijzni, birii rexmosni, huichaglojni, badeedreni diidx nabajn xi'nni.

⁵²Dxejcti gunabdiidxni:

—¿Corti gusloj cayajcni?

Räjpreni lojni:

—Naii si'cti rcatej gudxej biriini xliaa.

⁵³Dxejcti gucbee dade'ga lagajc orga ni räjp Jesús lojni: "Di xi'nlu guet." Dxejc dade'ga näjza guiraa rebejn ni yu' rolijzni huililajzreni Jesús najc ni cabäjzreni jiääd.

⁵⁴Dee barojp seen ni bejn Jesús cheni biriini Judea, biu'ni Galilee.

Bejn Betesda nani naxu'n

5 Che gujcti recosre, guyu' te lanij xten rexpejn Israel, dxejc huij Jesús guedx Jerusalén.

²Guedx Jerusalén, gajxh ro' puert ni laa xten rexiil, yu' te guipilro nis; xtidx hebreo laani Betesda.

Cuä' guipilroga caj gaii cordoor.

³Ro'c naga' xhidajl bejn racxhuu, yu' bejn ni di fii, beñcoj, naj bejn nani bixu'n tiejxhni. Cabäjzreni guiniib nisga ⁴sa'csi gucti-guc riääd te xangl Dios rusniib nisga. Dxejc bejn nani gun gaan chachu' lo nis ganiddoo che guiniibni, riajcni lo xhitis yälgujidx ni rajcni. ⁵Ro'c guyu' te beñ racxhuu nani agujc galbitzubixhujñ ijz cayacxhuuni.

⁶Cheni bahuii Jesús naga'ni, badeedzani cuent lacti xchero racxhuuni, räjpni lojni:

—¿La rlanjlu jiajclu?

⁷—Dad —räjp beñ racxhuuga lojni—, dina gapä chu gusal narä neñ nis cheni rniib nisre. Cheni rlazä chachu'ä lo nis, stee bejn rujn gaan narä, ganidni richu'ni lo nisga.

⁸Räjp Jesús lojni:

—Huistie, guläs xta'lu, gusaj, huij.

⁹Lagajc dxejc bjaic bejnga, guläsni xta'ni, gusloj gusajni. Niluxh dxejga najc dxej nani rusilajz rexpejn Israel, ¹⁰ni'c räjp rexpejn Israel lo bejn ni bjaicga:

—Nadxej najc dxej ni rusilajz bejn. Di gacdi guulu xta'lu.

¹¹Laani räjpni:

—Nani basiajc narä, laani naj loä: “Guläs xta'lu, gusaj.”

¹²Dxejc gunabdiidxreni lojni:

—¿Chuni'c naj lojlu “Guläs xta'lu, gusaj”?

¹³Dxejcti beñ racxhuu ni bjaicga dini gaan, sa'csi gunitloj Jesús, biriini ro'c lañ ni tre' xhidajl bejn lajtga. ¹⁴Che bidxaagni Jesús stehuält neñ guidoro, räjp Jesús lojni:

—Ahuii, naj ni abiajclu, na'c gunlu dojl stehuält, didi sajclu xhi stee ni najc cuentroru.

¹⁵Sä'ti bejnga, huiye'tzni

loj rexpejn Israel laa Jesús ni basiajcní. ¹⁶Ni'cni gusloj rexpejn Israel carinajlreni Jesús, rlanjreni guiga'ni te ju'trenini, sa'csi rujnni redzuunga dxej ni rusilajzreni.

¹⁷Luxh räjp Jesús lojreni:

—Xtadä Dios najli cayujnni dzuun, ni'cni najza narä cayunä dzuun.

¹⁸Ni'cni rlanjzru rexpejn Israel ju'tni, xhet ganaxdi sa'csi rujnni dzuun dxej ni rusilajzreni, per najza sa'csi räjpni Dios najc Xtadni, rniizani tebloj najcni con Dios.

Yälrnibee xten Xi'n Dios

¹⁹Badzu' Jesús diidxre räjpni lojreni:

—Rniliä, rniliápac lojtu. Di gacdi gun Xi'n Dios dzuun xtebni, palga dini fixgaa rujn Xtadni dzuunga, sa'csi guira'tis dzuun ni rujn Xtadni, dzuunga rujnza Xi'nni sigajc rujn Xtadni. ²⁰Sa'csi rinälajz Dad xi'nni, ruluini lo xi'nni guiraa redzuun nani rujnni, luxh dzunroruza suluini lojni gunni, te guidxelojtu. ²¹Sigajc ni rliäs Dios rebengut, rudeedni yälñabajn lojreni, sigajcza sudeed xi'nni yälñabajn lo renani rlanjzteni. ²²Nicla Dad di gun yälguxhtis, alga badeedni guiralií yälguxhtis gun Xi'nni, ²³te guiraa bejn guiliä'p xpala'n xi'nni si'cni rliä'preni xpala'n Dad. Nani di guiliä'p xpala'n Xi'nni, dizani guiliä'p xpala'n Xtadni ni baxhalñi biäädni.

²⁴Rniliä, rniliápac lojtu, nani rucudiajg xtidxä, ni chalilajzzani

nani baxhaḷ narä, ni'c rajpni yälñabajñ par tejpas; niluxh dini ted lo yälğuxhtis, alga abiriini lo yälğujt, agudejdni lo yälñabajñ. ²⁵Rniliä, rniliäpac, sidzujñ or, luxh alabidzujñni, cheni siejn diajg rebengut xse' Xi'n Dios, luxh reni riejn diajgni diidxga sibansacreni lo rebengut. ²⁶Si'cni rajp Dad Dios yälñabajñ lagajcsi laani, sigajcza badeedni lo Xi'nni ga'pni yälñabajñ lagajcsi laazani. ²⁷Badeedzani lojni yälñnibee te gunni yälğuxhtis, sa'csi najcni Xi'n Dios ni gujc Niguii. ²⁸Na'c rdxelojtu rediidxre, sa'csi sidzujñ or cheni guiraa reni yu' nen baa siejn diajgreni xse'ni ²⁹siriizareni nen baa. Reni bejn dzunsa'c siriireni te guibansacreni loj yälñabansa'c, niluxh reni bejn dzunguijdx, siriireni te guibansacreni te tedreni lo xcälğuxhtis Dios.

Nani ruluiloj yälñnibee ni rajp Jesús

³⁰Xhet rajcdi runä lagajcsi narä. Sigajc ni riejn diagä, sigajcza runä yälğuxhtis. Luxh yälğuxhtis ni runä laaca najcni sa'csi dina quilä gunä nani rlazätis, rguilätis gunä si'c ni rlajz Dad nani baxhaḷ narä. ³¹Palga narätis rniä diidx lagajc xcuentä, xhet sajcdi diidxga. ³²Yu' stee nani rniliä diidx xcuentä, luxh nancheä diidx ni rniini xcuentä sacduxhni, guliipacni. ³³La'tu abaxhaḷtu chu huij loj Juan, huinabdiidxreni lojni “chu najc bejñga”, niluxh badzu'ni diidx lojreni guniini diidx guliipac xcuent chu nacä. ³⁴Narä dina jiuä diidx nani rnii rebejñ xcuentä luxh canisacä rediidxre te laatu lo xtojltu. ³⁵Juan gujc si'c te bajl

ni ralguij, basaniyzani. Luxh la'tu huihuiituni bibalajztu lo xpianijni balsi dxej. ³⁶Luxh narä rapä xhi ruluilojru chu nacä lo diidx ni gunii Juan; sa'csi lagajc dzuun nani baniidx Xtaďä gunä, lagajc redzuun ni runä, huenliisi ruluilojreni Xtaďä Dios baxhaḷ narä. ³⁷Xtaďä ni baxhaḷ narä lojtu agunilii chu nacä. Gajdpactu jiejn diajg xse'ni, gajdzatu fii lojni. ³⁸Dizatu ga'p xtiidxni nen lastootu, sa'csi di lajztu chalii xtiidx nani baxhaḷ narä. ³⁹La'tu roḷduxhtu reguijtz xten Dios sa'csi rchalotu si'c sidxälto yälñabajñ par tejpas, luxh lagajc reguijtzga rusule' chu narä. ⁴⁰Naadditu jiaädu loä te ga'ptu yälñabajñ par tejpas.

⁴¹Narä dina quilä chu bejn guiliä'p xpala'nä nez loä. ⁴²Luxh narä anumbeätu, ananä ditu chanälajz Dios nen lastootu. ⁴³Narä biälä xcuent Xtaďä, luxh ditu gucuadijg xtidxä; paru jiaäd chu stee bejñ xcuentcni, ni'c sii sucuadijgtu xtiidxni. ⁴⁴Xho gac chalilajztu, ni rliä'ptu xpala'n lagajc sa'tu. Ditu quiiil xho gac guiliä'p Gueb Dios xpala'ntu. ⁴⁵Di naatu pet narä ni chale'cä xquejtu lo Xtaďä. ToMoisés ni chale'c xquejtu, luxh rujntu xhigab lagajc xleini gacnä j la'tu. ⁴⁶Paru la'tu nililajzpacu xtidx toMoisés, dxejc niliiza lajztu xtidxä sa'csi xcuentä bacuaa toMoisés lo reguijtz. ⁴⁷Palga ditu chalilajz nani bacuaani lo reguijtz, çxho chalilajztu rediidx nani caniä lojtu, ä?

Bayaan Jesús gaii miḷ niguii

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6 Che gulujx gujc recosre, dxejc sää Jesús stelaad

nezro' nisdoo xten Galilee, nani rniizareni nisdoo xten Tiberias. ²Sanajl xhidajl bejn̄ni sa'csi rhuiireni remilagwr ni rujn̄ni lo reben̄racxhuu. ³Dxejcti hu'ap Jesús yejc te dajn, ro'c gurenāj̄ni rexp̄ej̄npacni. ⁴Niluxh ameer gac lanij pascw xten rexp̄ej̄n̄ Israel, cheni rudeedreni xquixhtios lo Dios xcuent dxej ni biriireni Egipto. ⁵Cheni gulās Jesús lojni, bahuiini siād̄d xhidalduxh bejn̄, siād̄dreni nez lojni, dxejcti rāj̄pni loj Felipe: —¿Caro guisiinu yätxtiil te gau rebejn̄re?

⁶Dxejc rāj̄pzani si'c te don xhi xhigab gun Felipe, luxh laani anaj̄n̄ni xho gunni. ⁷Rāj̄p Felipe lojni: —Di tio'p gayuu beex yätxtiil gal te gauren̄i tlagaj.

⁸Tej rexp̄ej̄npacni ni laa Andrés, bejtz Simón Pedr, rāj̄p lojni:

⁹—Ree suga' te biuux ca' gaii yätxtiil con tio'p bāj̄l, ÷xhixh sajl ni'c gau reben̄ xhidajlre?

¹⁰Dxejcti rāj̄p Jesús:

—Col̄yejtz loj rebejn̄re cuereni.

Yuduxh guixa' ro'c. Dxejcti gurej reniguii. Si'cti gaii mīl najc reniguii.

¹¹Dxejcti cua' Jesús yätxtiilga, badeedni xquixhtios lo Dios, gudisni yätxtiilga lo rexp̄ej̄npacni. Dxejcti rexp̄ej̄npacni gudisrenini loj rebejn̄ nani sobga'. Sigajcza gudisreni rebāj̄l si'ctisni rlajzreni gauren̄i. ¹²Che gulujx gudajwreni, gudxaj xque'reni, dxejcti rāj̄p Jesús loj rexp̄ej̄npacni:

—Col̄gutie' guiraa reyätxtilbiujy nani bia'n te xhet nitdi.

¹³Batie'tireni reyätxtilbiujy, gulāsreni tzubitio'p dxijm

yätxtilbiujy nani bia'n lo gaii yätxtiilga nani gula' gudajwreni.

¹⁴Che bahuii rebejn̄ga reseñ, remilagwr nani bejn̄ Jesús, dxejc rāj̄preni:

—Guluiipacni, laa dee ni najc niguii ni rnii xtidx Dios nani cabāāznu jiād̄d lo guedxliuj.

¹⁵Sas che gucbee Jesús cayujnreni xhigab jiād̄naazrenini te niujnreni gacni reii te guinibeeni lojreni, biriini ro'c, xtebni gubisacni nen̄ dajn.

Gusaj Jesús lo nisdoo

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶Che gojl guxhij̄n̄, bidzuj̄n̄ rexp̄ej̄npacni lo nisdoo. ¹⁷Biu'reni nen̄ te barcw te tedreni lo nisdoo nez guedx Capernaum. Abicāj̄y lo yuj niluxh gajd Jesús guibi' lojreni te chāāni. ¹⁸Gusloj cayājs nisdoo xcuent te beduxh nani cabi'. ¹⁹Ni'cni che gusajreni si'cti gaii o xho'p kilómetro, bahuiireni siād̄dzungajxh Jesús lo barcw, lo nisdoo siādsajni. Bidxebduxhreni.

²⁰Luxh laani rāj̄pni lojreni:

—Narāni. Na'c guidx̄ejbtu.

²¹Dxejcr̄u caūjbreni biu'ni nen̄ barcw. Dxejcti bidzungajc̄reni stelaad lo yuj cadro sääreni.

Caguiil rebejn̄ Jesús

²²Che bara yāäl, rebejn̄ nani bia'n stelaad ro' nisdoo, bahuiireni asanā rexp̄ej̄npacni barcwbāz nani suga' ro'c, niluxh di Jesús nij, xtebsireni sääreni. ²³Luxh bidzungajc̄ sgaii barcw nani birii guedx Tiberias, te lajt ni tre' gajxh cadro gudajwreni yätxtiil che gulujx badeed Jesús xquixhtios lo Dad. ²⁴Che bahuii

rebejn ruti Jesús ro'c, ni claza
 rexepejni, biu'reni neñ rebarcw,
 sääreni guedx Capernaum satiilreni
 Jesús.

Jesús najc yätxtiil xten yälñabajn

²⁵Che bidxälreni Jesús stelaad ro'
 nisdoo, räjpreni lojni:

—Mastr, ¿guc bidzujñlu ree?

²⁶Badzu' Jesús diidxre, räjpni
 lojreni:

—Rniliá, rniliápac lojtu, caguiiltu
 narä sa'csi gudajwtu, gudxaj
 xque'tu, et sa'csi bahuiiditu
 remilagwr nani benä. ²⁷Na'c
 guntu dzuun ganax par yälrajw
 nani rnitloj. Cołyejn dzuun par
 yälrajw nani di nitloj, ni runiidx
 yälñabajn par tejpas. Yälrajwre
 suniidx Xi'n Niguii, sa'csi loj rebejn
 baluii Xtdadni, Diospac, laani najc
 Xi'n pacni.

²⁸Dxejcti räjpreni:

—¿Xhini'c jiennu te gac jienpacnu
 dzuun ni rłajz Dios?

²⁹Räjp Jesús lojreni:

—Dee najc ni rłajz Dios guntu:
 chalilajztu xtidx narä, nani
 baxhañni.

³⁰Räjpreni lojni:

—¿Xhi seen gunlu te guihuiinu
 xcälñrni beelu te cholilajznu xtiidxlu?
 ¿Xhi dzuun rujñlu? ³¹Retoxtdadnu
 gudajwreni yätxtiil ni laa mana
 loj reyubijdz si'cni caj loj reguijtz:
 “Badeedni yätxtiil ni biajb
 xhaguibaa gudajwreni.”

³²Räjpza Jesús:

—Rniliá, rniliápac lojtu, xhet
 toMoisésdi ni badeed yätxtiil ni
 biajb xhaguibaa. Xtdä ni suniidx
 yätxtiil nani siädapac xhaguibaa.

³³Sa'csi yätxtiil xten Dios najc bejn

ni siäd xhaguibaa, niluxh laani
 rudeedni yälñabajn par tejpas loj
 reben guedxliuj.

³⁴Räjpreni:

—Dad, baniidx yätxtiilga loonu.

³⁵Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Narä nacä yätxtiil xten yälñabajn
 nani riäjł jiaäd; chutis ni jiaäd loä
 diruni guiliaan, niluxh chutis ni
 rililajz xtidxä diruni jiojł par tejpas.

³⁶Aguniä lojtu, la'tu ditu chalilajz,
 luxh abahuiitu loä. ³⁷Guiraa
 renani abaniidx Xtdä loä, siädni
 loä, niluxh chutis ni jiaäd loä
 dina cuälazäni. ³⁸Sa'csi narä siälä
 xhaguibaali te gunä si'c ni rłajz
 Xtdä, xhet si'cdi ni rłazädi. ³⁹Dee
 najc ni rłajz Xtdä nani baxhañ narä:
 na'c nit ni claz tejpas renani
 baniidxni loä, te guspansacä
 guiragajcreni che gal dxej
 lult ni riäjł jiaäd. ⁴⁰Scree
 rłajz nani baxhañ narä: guiraa
 renani fii lo Xi'n Dios, näj
 chalilajzreni xtiidxni, xca'reni
 yälñabajn par tejpas niluxh
 narä suspansacäreni che gal
 dxej lult ni riäjł jiaäd.

⁴¹Rediidxre bejn gusloj casiejy
 rexepejn Israel xcuent Jesús sa'csi
 räjpni: “Narä nacä yätxtiil ni
 biäjtz xhaguibaa.” ⁴²Dxejcti
 räjpreni:

—¿La et Jesúsdi, xi'n José dee, ä?
 Nuure numbeenu xtdadni, xnanni,
 ¿xhoxh rniini xhaguibaa biäjtzni?

⁴³Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Na'c rusieinäj sa'tu. ⁴⁴Rut rajcdi
 riäd loä palga di Xtdä ni baxhañ
 narä jiaädni loä, te guspansacäni
 che gal dxej lult ni riäjł jiaäd. ⁴⁵Loj
 reguijtz ni bacuaa redade' ni
 gunii xtidx Dios caj scree: “Suluii
 Dios guiraareni.” Ni'cni guiraa
 reni rucua diajg xtidx Xtdä,
 reni rsieed lojni, reni'c ni jiaäd loä.

⁴⁶Dinā guiniä yu' chu abahuii lo Dios; tejtis ni abahuii lojni: nani baxhał Dios, ni'ctis abahuii lojni. ⁴⁷Rniliä lojtu che rniä: nani chalilajz xtidxä, ni'c rajp yälñabajñ par tejpas. ⁴⁸Narä nacä yätxtiil nani rudeed yälñabajñ. ⁴⁹Retoxtadtu gudajw mana ni bastejb Dios lo reyubijdz, dxejcti gujtzareni. ⁵⁰Dee najc yätxtiil ni siääd xhaguibaa, te chutis ni gau yätxtiilga dini guet. ⁵¹Narä nacä yätxtiilbajñ ni siääd xhaguibaa. Palga yu' chu gau yätxtiilre, sibajñni par tejpas. Yätxtiil nani runidxä narä te xca' reben guedxliuj yälñabajñ najc lagajc bältiexhä.

⁵²Dxejcti gosloj casiey rexpejn Israel räjpreni:

—¿Xho gac guniidx dee bältiejxhni guidaunu, ä?

⁵³Räjp Jesús:

—Rniliä, rniliäpac lojtu, palga ditu gau bältiejxh Xi'n Dios ni gujc Niguii, palga dizatu yä xtiejñni, digacdi ga'ptu yälñabajñ. ⁵⁴Nani gau bältiexhä, nani yäza xtienä, ni'c rajp yälñabajñ par tejpas, niluxh suspansacäni che gal redxey lult. ⁵⁵Sa'csi bältiexhä najc te yälrausa'cpac, xtienä najcza te yälräsa'cpac. ⁵⁶Nani gau bältiexhä, nani yäza xtienä, ni'c yu'pac con narä, luxh narä yu'äza con laani. ⁵⁷Xtadä ni baxhał narä rajp yälñabajñ par tejpas. Narä nabanä xcuent laani. Sigajcza nani rajw narä, sibajñzani xcuent narä. ⁵⁸Dee najc yätxtiil nani biääd xhaguibaali; dini gac si'c mana ni gudajw xtadtu dxejc empac gujtreni, sa'csi nani gau yätxtiilre sibajñni par tejpas.

⁵⁹Recosre baluii Jesús neñ te guidobäz lał ni guyu'ni guedx Capernaum.

Diidx xten yälñabajñ par tejpas

⁶⁰Che biejn diajgreni si'c, xhidajl rexpejñpacni räjp:

—Naganduxh najc rextiidxni.

¿Chu laa nani gac cuadiajñi?

⁶¹Dxejcti gucbee Jesús cagusieyreni xcuent rediidxga, dxejc gunabdiidxni räjpni:

—¿La rusieed rediidxre la'tu,

ä? ⁶²¿Xhicha guntu paru fiitu

chä'p Xi'n Dios ni gujc Niguii

cadro guyu'ni galoo? ⁶³Sprit xten

Dios najc ni rudeed yälñabajñ;

bältiejxhni xhet rujndini gaan.

Rediidx nani guniä lojtu najc

didxlii xcuent recos xten Sprit, luxh

rediidxga rudeed yälñabajñ par

tejpas. ⁶⁴Luxh lałtis yu' lojtu reni di

chalilajz.

Sa'csi Jesús nancheeni galooli chu

reni'c di chalilajz, anajnzani chuni'c

guto'ni, guteedni laani ladzñaa

reben dojl. ⁶⁵Dxejcti räjpni:

—Ni'cni rniä lojtu, nicla tej rut

sajcdi jiääd loä palga di Xtadä

jiädñani loä.

⁶⁶Lagajc dxejc gosloj cabicaj

xhidajl rebejn ni agujc xchej

gusanäj Jesús, dirureni nisianäj

Jesús. ⁶⁷Dxejcti räjp Jesús loj

guidzubitio'p rexpejñpacni:

—¿La nägajcza la'tu rlaiztu jiitu,

ä?

⁶⁸Badzu' Simón Pedr diidxre,

räjpni:

—Dad, ¿chuloj chonnu? Luj

rajplu diidx ni rudeed yälñabajñ

par tejpas. ⁶⁹Nuure abiolilaaznu,

anajnnu najclu Crist Xi'n Dios nani nabajñ.

⁷⁰Badzu' Jesús diidxre, räjpni:
—¿La et lagajc narädi guleä
guitzubitio'ptu? Luxh tejtü najc
bendxab.

⁷¹Diidxga guniini xcuent Judas
Iscariote, xi'n Simón, sa'csi Judas
najc ni guto'ni mase nadxaagni lo
guitzubitio'p rexpejn̄pac Jesús.

Di rebejtz Jesús chalilajz

7 Che gujcti recosre, cansaj
Jesús nez reyuj xten Galilee,
di rlanjzi jia'n̄ni nez reguedx Judea
sa'csi rlanjz reben̄ ro'c ju'tni. ²Luxh
ameer gal̄ lanij xten cose'ch xten
guidoguijd, te relanij xten rexpejn̄
Israel. ³Ni'c räjp rebejtz Jesús lojni:
—Na'c jia'n̄lu ree. Huij Judea te
näjza rexpejn̄pacu fii redzunro nani
rujnlu. ⁴Sa'csi rut rujndi xtzuunni
xhiga'tz palga rlanjzi gacbee bejn̄
xhi dzuun rujñni, te gumbée bejn̄ni.
Palga rujnpacu redzuunre, baluiini
lo guiraa reben̄ guedxliuj.

⁵Guniireni si'c lojni sa'csi nicla
rebejtzni di chalilajz xtiidxni.

⁶Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Gajd xhorä guidzujñ, niluxh par
la'tu xhitis or̄ najc hueen. ⁷Di gacdi
guidxe'ch reben̄ guedxliuj lojtu,
luxh rdxe'chreni loä sa'csi narä
rniliä xcuentreni: dzunguijdx najc
xtzuunreni. ⁸La'tu colchäj lanij;
narä dina cha'a lanijga sa'csi gajd
xhorä gal̄.

⁹Che gulujx guniini si'c lojreni
bia'ntini nez Galilee.

Huij Jesús lanij xten retabernaculos

¹⁰Dxejcti che asää rebejtzni lanij,
dxejc näjza laani sääni lanij, luxh

dini nusäbdiidx, si'c xhiga'tz sääni.

¹¹Dxejcti caguuil rexpejn̄ Israelni lo
lanijga, räjpreni:

—¿Concha niguiiga?

¹²Lo rebejn̄ xhidaalga yu' xhidajl
bejn̄ ni cagusiejyreni xcuentni.

Yu'reni räjp: “Hueen najcni”, per
sgaiireni räjp: “Dini gac hueen.

Cagusgueeni rebenguejdx.”

¹³Nicla tejreni xhet
casäbdiidxdireni xhini'c caniireni.
Direni guinii dip sa'csi rdxejbreni
rexpejn̄ Israel nani rnibee.

¹⁴Agurojl lanij, che biu' Jesús nen̄
guidoro. Dxejcti gusloj caguluiini.

¹⁵Dxejcti rdxeloj rexpejn̄ Israel nani
rnibee, räjpreni:

—¿Xho najñ dee guiraloj, niluxh
dini nisieed xleii toMoisés?

¹⁶Badzu' Jesús diidxre, räjpni:

—Yäl̄ruluii nani caluiyä et
xtenädini, xten nani baxhal̄
naräni. ¹⁷Palga yu' chu rlanjz gun
nani rlanjz Dios, sacbeeni la xten
Dios najc reyäl̄ruluii xtenä, o la
lagajcsi narä rbää diidx ni caguluiä.

¹⁸Nani rusule'ni diidx nani lagajc
laani rbääni, ni'c rniini diidxga te
guiliä'p rebejn̄ xpala'n̄ni, luxh nani
rguiil chä'p xpala'n̄ nani baxhal̄ni,
ni'c ni rniidxlii, xheti yäl̄rusguee
nen̄ lastooni. ¹⁹¿La di toMoises
nuniidx leii lojtu, ä? Niluxh
nicla tejtü di gusoob xtidx leiiga.

¿Xhicuent rlanjztu ju'ttu narä, pes?

²⁰Badzu' reben̄ xhidajlga diidxre,
räjpreni:

—iXp̄rit bendxab yu' lastoolu!
¿Chuni'c rlanjz ju'tlu?

²¹Badzu' Jesús diidxre lojreni,
räjpni:

—Tejtis dzuun benä con xcäl̄rnibeä,
dxejc guiraatu cadxelojtu sa'csi

benäni dxej ni rusilajztu. ²²Ni'cni baniidx toMoisés lojtu yälru'tu bee, luxh etlaadini guläxtejnini, agac guläxtej retoxtadgoolootuni. La'tu rusäl'tu bee rebiiux mase najcni dxej nani rusilajztu. ²³Mbaj pes, palga rajc rusäl'tu bee bejn te dxej nani rusilajztu didi nit xleii Moisés, ¿xhicuent rdxe'chtu loä sa'csi basiacäpac te bejn te dxej nani rusilajztu, ä? ²⁴Na'c rujntu yälguختis si'ctis ni rlaiztu. Colyejn yälguختis con yälguختis xten Dios.

Rusule' Jesús casiäädni

²⁵Dxejcti gusloj gaii bejn Jerusalén cayujn yälgunabdiidx, räjpreni:

—¿La etlaadi dee ni caguuilreni te ju'trenini, ä? ²⁶Ani asuga', caniiini nez loj guiraa rebenguejdx, niluxh rut rudxoindini. ¿Xhaa ahuililajz reguxhtis, regubier laani najcpacni Crist, ä? ²⁷Niluxh nuure nadoncheenu caro siääd niguiire, niluxh che jiääd Crist, rut gacbeedi caro siäädni.

²⁸Caguluii Jesús nen guidoo che biejn diajgni rediidxre, dxejc dipduxh guniini, räjpni:

—La'tu numbeetu narä, najntu caro siälä; luxh dina niälä lagajcsi narä; nani baxhal narä guliipac nabajjni, luxh la'tu ditu gumbeeni. ²⁹Luxh narä numbeäni, sa'csi lojni biriä, laani baxhalzani narä.

³⁰Dxejc rlaizreni niniaazrenini, niluxh rut gunaazdini, sa'csi gajd xhorni gal. ³¹Xhidajl bejn lo reben xhidajlga huililajz xtiidxni, dxejcti räjpreni:

—Cheni jiääd Crist, ¿xhixh sujnruni milagwr loj nani rujn dee, ä?

Ruxhal refarisee guixhajg guiniaaz Jesús te jiäuni

³²Che biejn diajg refarisee xhi canii rebejn xcuent Jesús, laareni näjza rebixhojz nani rnibee lo rebixhojz baxhalreni guixhajg te guiniaazreni Jesús te jiäuuni. ³³Sas räjp Jesús lojreni:

—Bale'si dxej su'ä lojtu, dxejcti guibi'ä loj nani baxhal narä.

³⁴Siguiiltu narä, niluxh ditu guidxäl narä, sa'csi cadro cha'ä digacdi jiääd'tu.

³⁵Ni'c gunii rexpejn Israel lo sa'reni; räjpreni:

—¿Cacharo chääni ni'c di gacdi guidxäl'nuni? ¿Xhaa sijni loj rexpejn Israel nani nare'ch nez lajdx regriegos te guluini regriegos?

³⁶¿Xhi säloj diidxre nani guniini loonu: “Siguiiltu narä, niluxh ditu guidxäl narä, sa'csi cadro cha'ä di gacdi jiääd'tu”?

Regueu nisabajn

³⁷Lult dxe lanij, ni najc dxero, gusulii Jesús dipduxh guniini, räjpni:

—Palga yu' chu cayojl, sujiäädni loä te yäni. ³⁸Nani chalilajz xtidxä si'cni caj lo rexquijtz Dios nen lastoolini siliejn nisabajn.

³⁹Rediidxre guniini xcuent Sprit Dxaan nani churu jiädläjz nen lastoo reni rililajz xtiidxni, sa'csi gajd Sprit Dxaan jiääd, sa'csi gajd Jesús guibansac lo rebengut.

Gucgala' rebejn

⁴⁰Lo reben xhidajlga yu' reni biejn diajgreni rediidxga, dxejc räjpreni:

—Guliipacni, dade're najc laapac ni siääd, si'c ni rnii xtidx Dios.

⁴¹ Yu'zareni räjp:

—Dade're najc Crist ni cabäáznu.

Yu'za sgaii ni räjp:

—Gurniälojtu jiääd Crist nez Galilee. ⁴²Ni loj rexquijtz Dios caj riäjlpac gac Crist te rexagdoo to'reii David, jiäädzani guedx Belén, lagajc guejdx cadro siääd to'reii David.

⁴³Dxejcti gucgala' rebejn xcuent Jesús. ⁴⁴Yu'reni rlanj cháäni pres luxh rut biäjxdí gunaazni.

Di reguxhtis chalilajz biääd Crist

⁴⁵Gubi' reguixhajg xten guidoo loj rebixhojzro näjza refarisee. Dxejcti gunabdiidxreni loj reguixhajg, räjpreni:

—¿Xhicuent ditu niädnäni?

⁴⁶Badzu' reguixhajg diidxre, räjpreni:

—iGajdpac te bejn guinii si'cni rnii bejnga!

⁴⁷Dxejc räjp refarisee:

—¿La näj la'tu abasgueeni, ä?

⁴⁸¿Xhixh loj regubier o loj refarisee yu' chu tej ni ahuililajz xtiidxni, ä?

⁴⁹Reben xhidajlre ni di gan xleii toMoisés, reni'c agunijtpac.

⁵⁰Nicodem, nani huij lojni te guxhijn, najc te refarisee. Laani räjpni lojreni:

⁵¹—Lo xleiiu caj: digacdi guntu yäl_guxhtis te bejn palga gajdtu gucuadiagxgaa xtiidxni, te don xhi bejnii.

⁵²Badzu'reni diidxre räjpreni lojni:

—¿La näjza luj siäädlu Galilee, ä? Bilsa'c xhi caj lo xquijtz Dios,

suhuiilu nicla tej niguii nani rnii xtidx Dios di jiääd nez Galilee.

Gunaa nani biga' carälguijxh con te niguii

⁵³Dxejc cade tejreni sii rolizreni.

8 Dxejcti huij Jesús nez dan Oliib. ²Rsilru gubi'ni, bui'ni nen guidoo. Luxh sanuutis siääd guiraa rebenguejdx lojni. Dxejc ro'c gurejni, gusloj caguluinireni. ³Dxejcti biääd refarisee näjza reben najn, biädnäreni te gunaa nani biga' carälguijxh con te niguii. Basujrenini galäii reni suga' ro'c.

⁴Räjpreni loj Jesús:

—Mastr, gunaaare biganäj te niguii carälguijxhreni, niluxh yu' cháälüni.

⁵Loj leii xten Moisés caj guicuaanu guij yejc sa' gunaaga te guetni. Luj ¿xhicha naalu?

⁶Si'c räjpreni lojni te gaxäjsi gunijtni te diidx te gac cue'creni xquejni. Niluxh Jesús basajbtisni lojni lo yuj, gusloj cagucuaani lo yuj con bicuenaani. ⁷Dxejc sanuutisreni canabdiidxreni, huisutini, räjpni:

—Nani yu' lojtu ni xhettipac xtojlni, ni'c ganiddoo sugucuaani guij yejc gunaare.

⁸Basabsac lojni lo yuj sanuutis cagucuaani con bicuenaani lo yuj.

⁹Luxh laareni che biejn diajgreni diidxga, sa'csi yu' xtojlni, gusloj biriireni tebgajreni, ganid ni najc bengolru, dxejcti ni najc huinru. Dxejcti bianxteb Jesús näjza gunaa ni suga' galäiireni. ¹⁰Dxejc gusulii Jesús, luxh sa'csi rutru lojdi bahuiini, xtebtis gunaaga, räjpni lojni:

—Guna, ¿con reni cabe'c xquejlu?
¿La rut bacuaquijdiru luj, ä?

¹¹Räjp Gunaaga:

—Nicla tejreni, Dad.

Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Niclaza narä dina gucuaquiäru luj. Huij, na'cru gunlu dojl.

Jesús najc bianij xten guedxliuj

¹²Gunii Jesús lo rebejn stehuält, räjpni lojreni:

—Narä nacä bianij xten guedxliuj; nani jiädnajl narä dini sa lo yälñacäjäy, sica'ni bianij ni rudeedpac yälñabajñ.

¹³Dxejcti räjp refarisee lojni:

—Luj caniilu diidx lagajcsi xcuentlu. Xhet sajcdi sa' diidxga.

¹⁴Badzu' Jesús diidxre, räjpni lojreni:

—Masque lagajc narä rniä diidx xcuentä, sajc xtidxä, guliipacni, sa'csi ananá caro siälä, ananáza caro cha'ä. Niluxh la'tu ditu gan caro siälä, niclaza caro cha'ä. ¹⁵La'tu rujntu yälguختis si'c najctis rexhigab xten beñ guedxliuj. Narä rut lojdi runä yälguختis. ¹⁶Palga gunä yälguختis, yälguختis xtenä laaca najcni, sa'csi et xtebädi runä yälguختis, sa'csi narä näj Xtaďä ni baxhaļ narä rienñuni. ¹⁷Luxh lo xleiitu caj diidxre: “Che rniä tio'p bejn tejsi diidx, didxliini, colchalilajzni.”

¹⁸Narä rniäpac diidx lagajc xcuentä, dxejcti Xtaďä nani baxhaļ narä rniäizani diidx xcuentä.

¹⁹Räjpreni loj Jesús:

—¿Caro yu' xtaďlu?

Räjp Jesús lojreni:

—Ditu gumbee nicla narä, niclaza Xtaďä; paru niembeetu narä, niembeezatu Xtaďä.

²⁰Rediidxre gunii Jesús cadro re' gojn, laļ ni caguluiini neñ guidoro niluxh rut gunaazdini sa'csi gajd xhorni guidzujñ.

Cadro cha'ä, la'tu digacdi jiädту

²¹Gunisac Jesús lojreni, räjpni:

—Narä sia'ä, luxh la'tu siguiiltu narä, niluxh loj xtojltu sejtту. Cadro cha'ä di gacdi jiädту.

²²Räjp rexepeñ Israel loj resa'reni:

—¿Xhaa sugu'tni lagajc laani, ni'cni najni di gacdi chonnu cadro chääni?

²³Räjp Jesús lojreni:

—La'tu najctu beñ lo yuj. Narä nacä beñ ni siääd jiaa. La'tu najctu beñ guedxliujre. Luxh narä dina gacätis beñ guedxliujre. ²⁴Ni'cni guniä lojtu, sejtту lo xtojltu sa'csi palga ditu chalilajz nacä chu nacä, sejtpactu lo xtojltu.

²⁵Dxejcti räjpreni lojni:

—¿Chuxh najclu?

Dxejcti badzu' Jesús diidxre lojreni, räjpni:

—¿Xhini'c guniä lojtu galooli?

²⁶Xhidajl diidx rlazä guiniä, xhidajlza yälguختis rlazä gunä xcuenttu sa'csi ditu chalilajz, per nani baxhaļ narä najc beñ guliipac; nani biejn diagä guniini, rediidxga rniä loj reben guedxliuj.

²⁷Luxh laareni direni niacbee la xcuent Dad Dios ni caniini. ²⁸Ni'cni räjp Jesús lojreni:

—Cheni guiliästu Xi'n Niguii jiaa, dxejc sacbeetu laa narä ni baxhaļni, luxh xhetliidi runä lagajcsi xcuentä. Si'cni baluii Dad narä, si'ctis rniä.

²⁹Nani baxhaļ narä suganäjni narä. Gajd Dad gusanxteb narä, sa'csi runätis ganax redzuun nani rchagļajzni.

³⁰La_l ni caniini si'c, xhidajlreni huililajz xtiidxni.

Rexi'n Dios con remos xten dojl

³¹Dxejcti räjp Jesús lo rexpejn Israel nani huililajzga:

—Palga la'tu sutijptu, guzoobtu xtidxä, dxejc guliipac najctu xpenä.

³²Sumbeezatu nani najc didxgulii, niluxh didx guliiga sus_laa la'tu lo xtoj_ltu.

³³Räjpreni lojni:

—Rexagdo toAbraham najcnu, rut chu lojdi gudo'nu si'c mos. ¿Xho mood naalu “si_liaatu”?

³⁴Räjp Jesús:

—Riniliä, rniliäpac lojtu, chutis ni rujn dojl najc mos xten dojl. ³⁵Nani najc mos, dini jia'n rolijz xlamni guideb guibaj_{nni}, niluxh nani najc xi'n lam_ga, ni'c sii sia'n rolijz xtadni guideb guibaj_{nni}. ³⁶Ni'cni, palga rus_laa xi'nni la'tu lo dojl, dxejcsii apac gu_laaatu. ³⁷Ananä najctu xagdo toAbraham, luxh la'tu r_lajztu ju'ttu narä sa'csi di xtidxä jiu' lo xcäriejntu. ³⁸Narä rniä nani abahuiä con Xta_{dä}; luxh la'tu rujntu nani biejnza diajgtu lo xtadtu.

³⁹Badzu'reni diidxre, räjpreni lojni:

—Xtadnu najc toAbraham.

Dxejc räjp Jesús lojreni:

—Palga la'tu najc_pactu xi'n toAbraham, sujntu sa' dzuun ni bejn toAbraham. ⁴⁰Luxh _naj r_lajztu ju'ttu narä, sa'csi rniliä rediidx nani baluii Dios loä. iDi toAbraham niujn si'c! ⁴¹La'tu rujntu xtzuun xtadtu.

Dxejc räjpreni lojni:

—Nuure dinu gac xi'n chälbejn_{di}; nuure tejtis xtadnu yu', laani najc Dios.

⁴²Dxejcti räjp Jesús:

—Paru guliini najc xtadtu Dios, ninälajztu narä sa'csi loj Dios biriä siälä ree. Xhet lagajcsi xcuentä siälädi; Dios baxha_l narä. ⁴³¿Xhicuent ditu gacbee rediidx ni rniä lojtu? Sa'csi di r_lajztu gucua_dajgtu rextidxä. ⁴⁴Xtadtu najc be_{nd}xab. La'tu najctu xi'nni, r_lajztu guntu nani r_lajz_tisni guntu. Xtadtu galooli najcni te ni rugu't, dini suu xlaad didxlii, sa'csi xheti didxlii ne_n lastooni. Che rniini didx-xhii, si'c rniini sa'csi si'c_pac najcni, sa'csi najcni be_n didx-xhii, najczani xtad didx-xhii. ⁴⁵Niluxh narä rniä didxlii, ni'c ditu chalilajz xtidxä. ⁴⁶¿Chu tejtu saj_c guluii te dojl ni benä? Narä rniä didxlii. ¿Xhicuent ditu chalilajz xtidxä, ä? ⁴⁷Nani najc xpejn Dios, ni'c rucua_dajg xtidx Dios. Sa'csi la'tu ditu gac xpejn Dios, ni'cni ditu gucua_dajg xtidxä.

Ansde toAbraham, agac nabaj_n Crist

⁴⁸Dxejcti badzu' rexpejn Israel diidxre, räjpreni lojni:

—Laaca rniinu luj najclu te bejn ni siääd Samaria, be_{nd}xab yu' lastoolu.

⁴⁹Räjp Jesús lojreni:

—Xhet be_{nd}xabdi yu' lastoä. Nani runätis rliä'pä xpala'n Xta_{dä}, luxh la'tu alga r_bälaztu narä. ⁵⁰Luxh narä dina quilä chu guiliä'p xpala'nä, yu' chu rguuil guiliä'p bejn xpala'nä, niluxh laani ruj_{nni} yalguxhtis.

⁵¹Rniliäpac lojtu, nani riu, nani rusoo_b xtidxä, dipacni guet.

⁵²Dxejcti räjp rexpejn Israel lojni:

—_Naj agucbeepacnu yu' be_{nd}xab lastoolu. ToAbraham näjza reniguii

nani gunii xtidx Dios, guiraareni agujt. Luxh luj rniilu: “Nani riu, nani ruzoob xtidxä, dipacni guet.”

⁵³¿Xhixh sajcrulu lo toxtadnu Abraham, ä? Ni laani gujtñi, gujtza reniguii ni gunii xtidx Dios. ¿Chuxh rchalolu najclu?

⁵⁴Badzu' Jesús diidxre, räjpni lojreni:

—Palga lagajc narä rliä'pä xpala'nä, xhet sajcdi xpala'nä. Per nani rliä'p xpala'nä najc Xtadä, lagajcza Xtadä ni rniitu najc Xtioštu.

⁵⁵Niluxh la'tu ditu gumbeeni. Narä numbeäni. Paru guiniä dina gumbeäni, sacä te beñ didx-xhii si'c najctu la'tu. Niluxh dee, numbeäpacni, luxh riuä ni rniini, rusobä xtiidxni. ⁵⁶ToAbraham toxtadgoldootu, bibalajzni sa'csi nuhuiini dxej nani jiälä, niluxh bahuiiini dxejc bibalazduxhni.

⁵⁷Dxejcti räjp rexpejn Israel lojni:

—Nicla gajdlu chu tiubitzuu ijz, ¿xho naalu abahuiilu lo toAbraham?

⁵⁸Räjp Jesús lojreni:

—Rniliäpac lojtu, che gajdli guibajn toAbraham, agac nabanä narä.

⁵⁹Dxejcti cua'reni guij te nucuaareni yejc Jesús, per di Jesús niga', biriini neñ guidoro, gudejñi galäiireni. Sä'tini.

Basajc Jesús te bejn ni natiä'p balojni che gojllini

9 Che cadejd Jesús te lajt, bahuiini sobga' te bejn ni che gojlli bejnga agajc natiä'p balojni.

²Dxejc gunabdiidx rexpejn pacni lojni, räjpreni:

—Mastr, ¿chuni'c bejn dojl, la bejnre o la xcuzajñni, ni'c natiä'p balojni che gojlni, ä?

³Räjp Jesús:

—Nicla laani, ni claza xcuzajñni di niujñ dojl. Si'c gojlni te xcuent ni sajc bejnre suhuii bejn xho najc xtzuum Dios. ⁴Nanab gunä xtzuum nani baxhañ narä naj ni najc rdxee, sa'csi cheni guidzujñ guxhijñ rut gacdi gun dzuun. ⁵Lañni yu'ä lo rebejn guedxliuj, nacä xpianij guedxliuj.

⁶Che gulujx guniini si'c, batiobxhejnñni lo yuj, bejnñi bajñ con xhejnñi, gudääbnini con bicuenaani lo rebaloj lotiä'pga.

⁷Dxejcti räjpni:

—Huij, huitiib lojlu neñ nis ni laa Siloé. Laj nisga sälojza “baxhañni”.

Dxejcti huijñi. Huitiibni lojni. Che gubi'ni, aruhuiiini. ⁸Dxejcti rexpisñ lotiä'pga, naj renani galoo bahuiireni natiä'p lojni, räjpreni:

—¿La et laadi dee ni rbej te rutie'ni gojn, ä?

⁹Yu'reni räjp:

—Laanini.

Yu'zareni räjp:

—Et laadini, rujñsi lojni si'c.

Laani räjpni:

—Laa naräni.

¹⁰Räjpreni lojni:

—¿Xho mood arien balojlu?

¹¹Dxejcti räjp dade'ga nani gujc lotiä'p:

—Dade' ni laa Jesús bejn bajñ, gudääbnini baloä, dxejcti najñi: “Huitiib lojlu neñ te nis ni laa Siloé”, dxejcti che huitibä loä, lagajc dxejc bieñ loä.

¹²Dxejcti räjpreni lojni:

—¿Con dade'ga naj?

Räjpti bejn̄ga:
—Dina ganä.

Reben farisee bejn yälgunabdiidx
lo dad lotiä'p nani biajc lojni

¹³Huinäreni nani gujc lotiä'pga
nez loj refarisee. ¹⁴Luxh sa'csi
najcni dxej ni rusilajzreni che bejn
Jesús bajn̄ ni gudääbni loj lotiä'pga
te biajc balojni, ¹⁵gunabdiidxsac
refarisee loj dade' nani biajc balojni,
xho mood arien̄ balojni naj.

Laani räjpni lojreni:
—Bajn̄ gudääbni loä, dxejc gudibä
loä, naj aruhuiä.

¹⁶Dxejc yu' refarisee ni räjp:
—Di dade' ni bejn dee gac xpejn̄
Dios, sa'csi dini jiu dxej ni rusilajz
xpejn̄ Israel.

Yu'zaren i räjp:
—¿Xho gac gunni sa' remilagwrga
paru najcni bejn̄ dojl̄?

Ni'cni gula' sa'reni, gujcreni tio'p
gala'. ¹⁷Dxejcti gunabdiidxsacreni lo
ni gujc lotiä'p:

—Luj a', ¿xhi rniilu xcuent nani
basiajc balojlu?

Dxejc räjp dade'ga:

—Narä rniä najcni te bejn̄ nani
rnii xtidx Dios.

¹⁸Luxh rexpejn̄ Israel naaddireni
chalii lajzreni gujcpacni te lotiä'p
ni abien̄ balojni, dxejcti gurejdxreni
xcuzajn̄ dade' ni gujc lotiä'pga.

¹⁹Dxejcti gunabdiidxreni lojreni,
räjpreni:

—¿Laa xi'ntu dee nani najtu cheni
gojllini natiä'p lojni? ¿Xhoxh arien̄
lojni naj?

²⁰Badzu' rexcuzajnni diidxre,
räjpreni:

—Nadonnu laa xi'nnuni, luxh che
gojlni natiä'p lojni. ²¹Niluxh dinu

guidon naj xho mood arien̄ lojni,
dizanu guidon chu basiajc balojni.
Colguiniabdiidx lojni, anajcni
bengool, lagajc laani sajc guiniini
xhi gusajcni.

²²Si'c gunii xcuzajnni sa'csi
rdxejbreni rexpejn̄ Israel, sa'csi
agac bia'nreni diidx sibääreni,
diruren i gusaan jiu' nen̄ guidoo
chutis te bejn̄ ni naa Jesús najc
Crist nani abiääd. ²³Ni'cni räjp
rexcuzajnni:

—Anajcni bi'n ni ayu' xcäriejnni.
Lojni colguiniabdiidx.

²⁴Dxejcti guredxsacreni nani gujc
lotiä'pga, räjpreni lojni:

—Gulä'p xpala'n Gueb Dios. Nuure
nadonnu bejn̄ dojl̄ najc dade'ga.

²⁵Dxejcti badzu' dade'ga diidxre,
räjpni:

—Dina ganä la najcni bejn̄ dojl̄ o
la dini gac. Tejtis nanä: gucä lotiä'p,
luxh naj arien̄ baloä.

²⁶Stehuält gunabdiidxreni,
räjpreni lojni:

—¿Xho bennäjni luj? ¿Xho bejnni
basiajcni balojlu?

²⁷Badzu' dade'ga diidxre, räjpni:

—Ni aguniä guira'ti lojtu, luxh
la'tu ditu jiu xtidxä. ¿Xhicuent
rlajztu guinisacäni? ¿Xhixh naj
la'tu rlayztu gactu xpejnpacni, ä?

²⁸Dxejc gudiñäjrenini, räjpreni:

—Luj najclu xpejnni, per nuure
najcnu xpejn̄ toMoisés. ²⁹Anadonnu
guninäj Dios toMoisés, niluxh
dade're dinu guidon casiäädni.

³⁰Dxejcti räjp dade' lojreni:

—Dee najc te cos ni guidxeloj
bejn̄: la'tu ditu gan casiäädni,
iniluxh laani basiajcni baloä!

³¹Nadoncheenu di Dios cuadiajg
xtidx reben̄ dojl̄; palga yu' chu

rajn Dios, ni rusoobza xtiidxni, rucua diajg Dios xtidx sa' bejn̄ga. ³²Che guslojli guedxliuj gajd diajgnu jiejn xcuente te bejn̄ nani rusiajc baloj te bejn̄ lotiä'p nani natiä'p lojni cheni gojllini. ³³Palga xhet lo Diosdi siääd dade're, xhet sajcdi gunni.

³⁴Badzu'reni diidxre räjpreni lojni:

—Luj, lo dojl̄pac gojllu, ¿xho jäädluilu nuure?

Dxejcti guläärenini nen̄ guidoro, barilaagwrenini.

³⁵Biejn diajg Jesús guläärenini nen̄ guidoro, che bidxälnini, räjpni lojni:

—¿La rililajzlu xtidx ni najc Xi'n Dios ni gujc Niguii, ä?

³⁶Badzu'ni diidxre, räjpni: —¿Chuni'c najcni, Dad, te chalilazä xtiidxni?

³⁷Räjp Jesús: —Abahuilu lojni, lagajcza laani caninäjlu naj.

³⁸Dxejcti räjpni: —Rililazä Dad.

Dxejcti bazuxhijbni te gojnnini.

³⁹Räjp Jesús: —Par yäl̄guxhtis biälä lo guedxliujre, te fii renani di lojni jien, niluxh reni rien̄ lojni sajcreni lotiä'p.

⁴⁰Refarisee nani suganäjreni, che biejn diajgreni diidxre, räjpreni: —¿Xhixh najczanu bejn̄ lotiä'p, ä?

⁴¹Räjp Jesús: —Paru najctu lotiä'p, rut gucuajquijditu xtojltu, naj sa'csi rniitu rien̄ lojtu, sicaquijtu rextojltu.

Jesús najc te baxtorsa'c

10 'Rniliä, rniliäpac lojtu, nani di jiu' ro' gurajl xte rexiil,

alga richu'ni stelaad, rä'pni cuä' gurajl, ni'c najcni te gubaan. ²Nani riu' nez ro' gurajl xten rexiil, laani najc xpaxtoorreni. ³Che guidzujn̄ baxtoor, ruxhal nani rcanä' ro lä', te jiu'ni. Rexiilga numbeereni xse' baxtoor, dxejctiru laani rbejdxni rexiilga, tebgaj xiilga yu' lajni, rinäzanireni cadro naga' guixasa'c. ⁴Che rii rexiilga nen̄ gurajl, sanä baxtoorgareni, luxh numbee rexiilga xse'ni, ni'c rsianäjreni baxtoorga. ⁵Luxh dipacreni chanä te baxtoor nani direni gumbee, ruxunreni lojni sa'csi direni gumbee xse' garenca bejn̄.

⁶Bij Jesús rediidxga lojreni, niluxh direni niacbee xhi säloj ni guniini.

⁷Dxejcti gunisac Jesús diidx lojreni; räjpni:

—Rniliä, rniliäpac lojtu, narä nacä si'c roxlä' xcurajl rexiil. ⁸Guiraa reni abiääd galoo, najcreni ganax gubaan luxh di rexiil nucuadiajg xse'ni. ⁹Narä nacä si'c rolä' xten gurajl, nani jiu' nejzga, silaani loj xtojlni, siu'ni, siriini te guidxälni guixasa'c gauni.

¹⁰'Ni najc gubaan riäädtsini te cuanni, te ju'tni, te guxhinzani, niluxh narä siälä te ga'ptu yäl̄nabansa'c, yäl̄nabajn̄ par tejpas. ¹¹Narä nacä baxtorsa'c; luxh baxtorsa'c sudeed lagajc xcäl̄nabajnni xcuente rexiilni. ¹²Niluxh te mos ni rajxh, di gac baxtoorpac, ni xhet xtendini najc rexiil, che rhuini siääd te cuyo't, ruxunni, li rbälazni rexiil. Dxejcrniaaz cuyo't rexiil, rutie'chzani rexiil. ¹³Mosga ruxun sa'csi najcni mostis, luxh dini jiu xhi rsiajc rexiil.

¹⁴'Narä nacä baxtorsa'c; numbeä reni najcpac rexilä; rexilä numbeezareni narä ¹⁵sigajc numbee Xtradä narä, sigajc numbeäza Xtradä; luxh sudedä xcäl'nabanaä xcuent rexiilga. ¹⁶Rapäza ste cuaa xiil, ni di gac xten gurajlre; näjza laareni nanab chaxiä, te gusobdiajgreni xtidxä, te guidxagsa' guiro'p cuaareni, gacreni tejtis gurajl, tejtisza baxtoor.

¹⁷'Narä siguixäza xcäl'nabanaä, guetä, te dxejcru siliässacä xcäl'nabanaä, guibansacä, ni'cni sanälajz Xtradä narä. ¹⁸Rut sajcdi ju't narä, lagajc narä gudedä xcäl'nabanaä, guetä. Rapä yäl'rnibee te gudedä xcäl'nabanaä, guetä, rapäza yäl'rnibee te xcasacä xcäl'nabanaä te guibansacä, sa'csi dee najc yäl'rnibee ni baniidx Xtradä loä.

¹⁹Xcuent rediidxre gula' sa' rexpejn Israel, gujcreni tio'p gala'.

²⁰Xhidajlreni canii:

—¿Xhicuent riutuni? ¿La ditu gan te bendxab yu' lastooni? Yejcni rajc. Xhigac rcuadiajgtu xtiidxni.

²¹Dxejc ste cuaareni:

—Dini gac. Di rediidxre gac xtidx te bendxab. ¿Xhixh sajc rusiajc bendxab baloj relotiä'p, ä?

Rdxe'ch rebejn loj Jesucrist

²²Lagajc nen redxejga gujc lanij xten xquidoo rexpejn Israel guedx Jerusalén. ²³Najcni bäi najl. Biu' Jesús guidoro, sasajni nez nen cordoor ni laa xten Salomón. ²⁴Gubig rexpejn Israel guideb gabi Jesús, räjpreni lojni:

—¿Gucli gucua'tzlu loonu chu najclu? Palga luj najclu Crist ni

cabääznu jiääd, guiniliini loonu tejpas.

²⁵Dxejc badzu' Jesús diidxre, räjpni lojreni:

—Aguniä lojtu si'c, niluxh ditu nililajz. Redzuun nani runä xcuent xcäl'rnibee Xtradä, huenliisi rululojreni chuni'c nacä. ²⁶La'tu ditu chalilajz sa'csi ditu gac rexilä. ²⁷Rexilä numbee xse'ä, luxh narä numbeäzareni, riäd'najlzareni narä. ²⁸Narä rudedä yäl'nabajn par tejpas loj rexilä, luxh direni nitloj par tejpas. Rutza laadi nani sajcdi gudzucajreni ladz'naä. ²⁹Xtradä baniidxreni loä, laani najcni guroobru, nadipru loj guiraareni. Rut laadi nani sajcdi gudzucajreni ladz'naa Xtradä. ³⁰Narä näjza Xtradä najcnu tejsi.

³¹Dxejc gulässac rexpejn Israel guij, te nucuaareni yejc Jesús.

³²Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Xhidajl dzuun xten Xtradä abaluiä lojtu, ¿lo redzuunga, xhi tej dzuun rujn gucuaatu guij yecä?

³³Dxejcti räjp rexpejn Israel lojni:

—Xcuent redzuun ni rujnlu dinu gucuaa guijlu. Sa'csi guniyajlu, ni'c nucuaanu guij yejclu. Ben guedxliujlu, luxh najlu najclu tejsi con Dios.

³⁴Badzu' Jesús diidxre, räjpni lojreni:

—¿La et loj xleiiditu caj rediidxre: “Narä rniä, la'tu najc redios?”

³⁵Nancheenu digacdi guidxaa xquijtz Dios. Palga gulalajni redios rebejn nani bejn yäl'guxhtis loj rexpejn Israel, dxejc ³⁶naj xhicuent guniitu loä: “Caniyajlu Dios”, sa'csi guniä lojtu narä nacä Xi'n Dios? Ni gule Dios narä, baxhalni narä

lo guedxliujre. ³⁷Palga dina gunä redzuun xten Xtaďä, na'c chalilajztu rextidxä. ³⁸Luxh palga runnani, mascä ditu chalilajz xtidxä, colchalilajz ni ruluii reyälmilagwr nani runä, te gacbeetu par tejpas, Xtaďä yunäj narä, narä yunääza laani.

³⁹Che rļajzreni niniaazrenini stehuält, laani biriini ladzñaareni.

⁴⁰Dxejcti sääni, gubisacni nez stelaad gueu Jordán, nejzga huijia'nni, cadre gosloj batiobnis Juan. ⁴¹Xhidajl bejn bidzujn lojni ro'c, räjpreni:

—Di Juan niujn nicla tej yälmilagwr luxh guiraa rediidx ni gunii Juan xcuent dade're najc didxliipac.

⁴²Xhidalduxhreni huililajz xtiidxni ro'c.

Gujt Larz

11 Yu' te dade' ni cayacxhuu ni laa Larz. Rbäjzni guedx Betania, lajdxza rebisiajnni Marii näjza Mart. ²Mariire, bisiajn Larz, najc nane' ni basäl setnejxh ni' Jesús, batiaazani ni'ni con xquidxejcti. ³Ni'cni baxhal guiro'p bājłre diidx loj Jesús, räjpreni lojni: —Dad, xamiigwlu nani sanälajzlu cayacxhuu.

⁴Che biejn diajg Jesús rediidxga, räjpni:

—Di yälracxhuure ju'tni, sa'csi yälracxhuure najc te gululiojni xcälrnibee Dios. Te gululiojza yälracxhuure xcälrnibee Xi'n Dios.

⁵Sanälajz Jesús Mart, bājłni, näjza Larz, ⁶che räjpreni lojni cayacxhuu Larz, bia'nni stio'p dxej cadre yu'ni. ⁷Dxejcti räjpni loj rexpejn pacni:

—Colcho', chonnu stehuält región Judea.

⁸Räjł rexpejn lojni:

—Mastr, gajd gac xchej rļajz rexpejn Israel ni rnibee nucuaa guij yejclu te nugu'treni luj, luxh nāj rļajzlu chäsaclu ro'c.

⁹Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—¿La xhet tzubitio'p ordi yu' lo tebdxej, ä? Palga sa bejn rdxee, dini jiajb sa'csi ruhuiini lo bianij nani yu' lo guedxliujre. ¹⁰Palga chasajni guxhijł, siliaro'ni, sa'csi xheti bianijga.

¹¹Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Nagayejs xamigwä Larz. Cha'a te chacuänäni.

¹²Dxejcti räjp rexpejn pacni lojni:

—Dad, palga agudiesni, pet siajcti.

¹³Jesús canii lojreni agujł Larz, niluxh rexpejn pacni bejn xhigab caniini xcuent yälrejs xten bacältis.

¹⁴Ni'cni guniliipac Jesús räjpni lojreni:

—Agujł Larz. ¹⁵Rbalazä sa'csi rutinu ro'c, te chalilajztu xtidxä. Colcho' te chohuiinuni.

¹⁶Dxejcti Tomás ni rniizareni “cua'ch”, räjpni loj resa'ni:

—Colcho' te guetnāzanuni.

Jesús najc yälrbansac lo yälgujt

¹⁷Che bidzujł Jesús lo guejdxga, agujcti tajp dxej biga'tz Larz. ¹⁸Guedx Betania tre' gajxh lo guedx Jerusalén, si'cti tio'p garol kilómetro. ¹⁹Xhidajł rexpejn Israel abidzujł, siädhuiireni Mart, näjza Marii, te di gac-huin lajzreni sa'csi gujt bisiajnreni. ²⁰Che gucbee Mart abidzujł Jesús, biriini huichaglojnini; niluxh Marii bia'n rolizreni. ²¹Dxejcti räjp Mart lo Jesús:

—Dad, paru suga'lu ree, di bisianä niejt. ²²Narä nanä suniidx Dios guiraa nani guiniablu lojni.

²³Jesús räjpni lojni:

—Sibaṅsac bisiajnlu.

²⁴Räjp Mart lojni:

—Acananä sibaṅsacni che guidzujṅ dxej ni guibaṅsac bejn loj rebengut dxej lult che gun Dios yälḡuxhtis.

²⁵Dxejc räjp Jesús lojni:

—Narä nacä yälruspaṅsac bejn loj rebengut, näjza yälḡabajṅ par tejpas. Nani rililajx rextidxä, masä agujtni, sibaṅsacni. ²⁶Chutis tej bejn ni nabajṅ ni chalilajx xtidxä, dini nitloj par tejpas, çriliiga lajzluni, ä?

²⁷Dxejcti räjp Mart lojni:

—Rililazäni, Dad. Ahuililazä luj najclu Crist, Xi'n Dios nani bia'n diidx guxhaḷ Dios lo guedxliujre.

Biin Jesús cuä' xpaä Larz

²⁸Che guluux gunii Mart, huitejdxni bäjlṅni Marii, xhiga'tz räjpni lojni:

—Abidzujṅ Mastr. Cabejdxzani luj.

²⁹Che biejn diajg Marii rediidxga, huisugajcni, sahuüini Jesús. ³⁰Gajd Jesús jiu' guejdxga, laḡtis suga'ni cadro bidxaagni Mart. ³¹Rexpejṅ Israel nani biädcaenäj Marii, ni cahuii didi gac-huin lajzni, che bahuiireni huisu Marii, sääni, näjza laareni huirinajlreni Marii, naareni pet lo baa sayoonni.

³²Ni'cni che bidzujṅ Marii cadro suga' Jesús, bazuxhijbni lojni, räjpni:

—Dad, paru suga'lu ree, di bisianä niejt.

³³Che bahuii Jesús cayoon Marii, näjza rexpejṅ Israel ni siädnaḡl Marii, guc-huin lastooni, biädä te rsliajx lastooni. ³⁴Dxejcti räjpni lojreni:

—¿Caro bacua'tztuni?

Räjpreni lojni:

—Dad, gudaä ree te fiilu.

³⁵Dxejcti biin Jesús. ³⁶Ni'cni cayäjp rexpejṅ Israel:

—Colhuii, lacti sanälajznini.

³⁷Yu'zareni räjp:

—Dade're basiajc beṅ lotiä'p. ¿Xha di niajcdi nusiajcnini bejnre te di niejtṅni, ä?

Gubaṅsac Larz

³⁸Guc-huinduxh lastoo Jesús, gubigni lo baa. Baaga najc si'c te biliää, suga' te guiro ni rusäuureni ro'ni. ³⁹Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Colḡudzucaj guijga.

Mart, ni najc bisiajn bengutga, räjpni lojni:

—Dad, pet acaladxuudxni, sa'csi agujc tajp dxej gujtni.

⁴⁰Dxejc räjp Jesús lojni:

—¿Et rniä lojlu, palga rililajztu, suhuiilu xcälṅrṅibee Dios, ä?

⁴¹Dxejcti badzucajreni guijga.

Guläs Jesús lojni xhaguibaa, räjpni loj Xtadni:

—Xtadä, runidxä xquixtios lojlu sa'csi abiejn diajglu xtidxä. ⁴²Narä nanä guliica rucua diajglu xtidxä, luxh ṅaj caniäni xcuent rebejṅ ni tre' ree, te chalilajzreni luj baxhaḷlu narä.

⁴³Che gulujx guniini rediidxga, guredxa'ni räjpni:

—iLarz! iGudaä ree!

⁴⁴Dxejc birii bengutga nen biliää. Naliib reñaani, reni'ni, niäuu te baii lojni. Dxejcti räjp Jesús lojreni:
—Colguslaani, colgusaan jiini.

Bachaagreni diidx xho guiniaazreni
Jesús

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵Xcuent dzunrore huililajz rextidx Jesús xhidajl rexpejn Israel nani huinajl Marii, che bahuiireni xhi bejn Jesús. ⁴⁶Yu' reni huihuii loj rexpejn Israel ni laa farisee, bijreni diidx xhi bejn Jesús. ⁴⁷Dxejcti refariseega, näjza rebixhojz ni rnibee, bire'reni bidxagsa'reni lo Junt Suprem, räjpzaren:

—¿Xho jiennu? Niguiire cayujn xhidajl milagwr. ⁴⁸Palga guisaannuni si'c, guirali bejn sililajz xtiidxni, sinajlrenini. Dxejcti jiääd reben roman ni rnibee, gudzucajreni xcälrnibeenu, sudzujlzareni lajdxnu.

⁴⁹Dxejc Caifás, bixhojzro ni riäjł gunibeeni lo rebixhojz ijzga, räjpni lojreni:

—La'tu xhetliidi najnditu. ⁵⁰Ditu gun xhigab laaca guet tejtis bejn xcuent guideb guejdx, didi nitloj guideb lajdxnu.

⁵¹Niluxh Caifás dini ninii diidxre xcuentceni. Sa'csi ijzga rnibeeni lo rebixhojz, lagajc Dios badeed diidxga guniini. Ni'c gunixgaani guet Jesús xcuent nación xten rexpejn Israel. ⁵²Luxh xhet ganaxtis xcuent nacionga, näjza te guire' guiraa rexpejn Dios nani nare'ch loj guideb guedxliujre. ⁵³Ni'cni dxejliga bachaag rebejnnga diidx te don xho gunreni gugu'treni Jesús.

⁵⁴Ni'cni diru Jesús nisij nez loj rexpejn Israel. Biriini región Judea,

huijni te lajt gajxh nez lo reyubijdz, lo te guejdx ni laa Efraín. Ro'c biannäjni rexpejn pacni.

⁵⁵Guxii dxej cayäädx guidzujn lanij ni laa pascw ni rujn rexpejn Israel. Xhidalduxh rebenguejdx huij guedx Jerusalén te gusiareni lastooreni, te gac gunreni lanij xten pascw. ⁵⁶Cansajreni caguuilreni Jesús; che yu'zaren ni nen guidoro, canabdiidx lo sa'reni, räjpreni:
—¿Xhi najtu? ¿La siäädni lanijre o laa dini jiääd, ä?

⁵⁷Refarisee näjza rebixhojz ni rnibee loj rebixhojz, agunibeereni palga yu' chu najn caro yu' Jesús, chaye'tzni lojreni te guiniaazrenini.

Gudääb te gunaa se't ni' Jesús

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12 Che riäädx xho'p dxej gal lanij pascw, huij Jesús guedx Betania cadre rbäjz Larz nani baspansac Jesús loj rebengut. ²Ro'c bejnreni te xchej te gau Jesús. Mart bateed xchejga, näjza Larz sobganäj Jesús näjza rexpejn pacni lo mex. ³Dxejcti bidzunnäj Marii si'cti garol litr se't ni rlianexhduxh si'c nard. Sacduxh se'tga. Dxejcti gudääbni se'tga lo reni' Jesús, baspijdzni ni'ni con xquidxejjeni. Guideb nen yu'ga gulanejxh se'tga. ⁴Dxejcti räjp Judas Iscariot, xi'n Simón, ni najc te rexpejn pac Jesús, lagajc ni abejn xhigab guto'ni Jesús, räjpni:

⁵—¿Xhicuent di se'tre nido' chon gayuu denar te nidis meelga loj rebenproob? (Chon gayuuga najc si'cti ni xca' te niguii paru gunni dzuun tzubiteb bäii.)

⁶Guniini si'c, xhet sa'csi riadini reprob, per sa'csi laani najcni te

gubaan, luxh laani ca'ni bols cadre rucee meel, luxh rbääni meel lojga te rca'nini. ⁷Ni'cni räjp Jesús lojni:

—Na'c gudxojnlni;
subasälxgaanini, che gajd guidzujn dxej nani guiga'tzá. ⁸Dxej-yääl yu' rebenproob lojtu, luxh narä dina chuä lojtu xchej.

Laareni rlanjreni nugu'tzareni Larz

⁹Dxejc che gucbee xhidajl xpejn Israel yu' Jesús rolijz Larz ni gubansac lo rebengut, bidzujnreni, xhet xcuentis Jesús. Biädreni te fiizareni loj Larz nani baspansacni lo rebengut. ¹⁰Dxejcti rebixhojz ni rnibee bachaagzareni diidx te ju'tzareni Larz, ¹¹sa'csi xhidajl rexpejn Israel salilajzreni xtidx Jesús sa'csi bahuiireni gubansac Larz.

Biu' Jesús guedx Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹²Che bara yääl, rebejn xhidajl ni bidzujn lanij biejn diajgreni asiäddzujn Jesús guedx Jerusalén, ¹³dxejcti batiu'reni naa reyagzij, biriireni nen guejdx, sachaglojrenini. Guredxa'reni, räjpreni lo Jesús:

—iColguiliä'p xpala'n Dios!
iChicbaa nani siäd xcuent Dad nani najc rei lo rexpejn Israel!

¹⁴Bidxäl Jesús te burbáz, gubijbnini, si'cni caj lo reguijtz:

¹⁵Na'c guidxeybtu, bejn ni rbäjz nen guedx Sión.

iColhuii! Reii xtentu asiäd, bijbni dejtz te burbáz.

¹⁶Di rexpejn pacni niacbee recosga che gujcreni, niluxh che gubansacni loj rebengut, dxejc banaj lajzreni

recos nani caj lo guijtz xcuentni, näjza guiraa recos ni bejn rebejn lo Jesús te guzojb rediidxga.

¹⁷Reben xhidajl ni suganäjni che gurejdxni Larz te biriini nen baa che baspansacnini lo rebengut, bijzareni diidx xcuent guiraa ni bahuiireni. ¹⁸Ni'cni biädchagloj reben xhidajlgani, sa'csi abiejn diajgreni laani bejnmi milagwrre. ¹⁹Ni'cni räjp reфарisee lo sa'reni:
—Aruhuiitu xhet sajcdi jiennu.
iColhuii! Empac sanajl guideb guedxliujni.

Riädtil regriegw Jesús

²⁰Yu' gaii bengriegw nadxaag lo rebejn ni biädted lanij guedx Jerusalén. ²¹Rebejnre bidzujn loj Felipe nani siäd guedx Betsaida xten Galilee, gusloj gunabreni lojni, räjpreni:

—Dad, rlaaznu guihuiinu lo Jesús.

²²Biäd Felipe, räjpni loj Andrés, dxejcti guiro'preni huiye'tzreni lo Jesús. ²³Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Abidzujn or ni chä'p xpala'n Xi'n Dios ni gujc Niguii. ²⁴Rniliä'pac lojtu, palga di te xob binij jiajb lo yuj, nen xhurc cadre cueni, te rianxtebni, guetni, dini guiliejn. Luxh palga guetni, siliejn, rajcza te nisro lojni, rajc xhidajl xob binij. ²⁵Nani sanälajz xcäl nabajnni, sunijtnini, luxh nani rbälaz xcäl nabajnni lo guedxliujre, sica'ni yäl nabajñ par tejpas.

²⁶Palga yu' chu tej ni rlanj chu loä, sujjädnajlni xnezyuä, te cadre yu'ä, ro'cza cuädä ni ru' loä. Palga yu' chu gun xtzunä, siliä'pza Xtadä xpala'nni.

Rnixgaa Jesús guetni

²⁷Räjpzani:

—Naj cayac-huin lastoä. ¿Xhichani'cza gäpä lo Xtaďä? ¿La siniä: Dad, gucnäj narä te di tedä or ni siääd? Ni te tedäpac orga biälä lo guedxliujre. ²⁸Xtaďä, bejn si'cni riäjł gac te guiliä'p bejn xpala'nlu.

Dxejcti xhaguibaali bejn te xse' te ni räjp:

—Agulä'pä xpala'nä, siliä'pä xpala'nä stehuält.

²⁹Ni'cni lo rebejn ni tre' ro'c, ni bejn diajgreni se'ga, yu' reni räjp:

—Lascanu gunii te guzii.

Guyu'zareni räjp:

—Te xangl Dios ni gunii lojni.

³⁰Dxejc räjp Jesús lojreni:

—Et xcuentädi gunii xse' ni gunii, xcuenttis la'tu guniini. ³¹Naj abiääd xcälğuxhtis Dios lo guedxliuj. Naj sibicaj xcälřnibee nani rnibee lo guedxliujre. ³²Naj, che guiliäsreni narä jiaa lo guedxliuj, te galä ro'c, sutie'ä guiraa bejn loä.

³³Rediidxre gunii Jesús te canixgaani xho guetni. ³⁴Räjp rebejn lojni:

—Nuure bejn diajgnu bilřeni lo leii, Crist ni jiääd sibajñ par tejpas. ¿Xho mood rniilu, nanab chäs Xi'n Dios ni gujc Niguii jiaa lo guedxliuj? ¿Chuxhni'c najc Xi'n Dios ni gujc Niguii ni ruzä'tlu?

³⁵Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Stera'tsi yu' bianij lojtu. Colřaj lał ni rajptu bianijga, te di guiniaaz yälxcäjy la'tu, sa'csi ni rsiaj loj nacäjy, dini gan caro chääni. ³⁶Lał ni rajptu bianij, colřchalilajz bianijga te gactu rexi'n bianij.

Gunii Jesús rediidxga lojreni, dxejcti biunejzni ro'c, bicuatřlojni.

Xhicuent di rexpejn Israel nililajz xtidx Jesús

³⁷Xhidajł remilagwr bejn Jesús nez loj rexpejn Israel, niluxh direni

nililajz xtiidxni, gulälazreni nani baxhał Dios lojreni. ³⁸Ni'cni guzojz diidx nani gunii Isaías, ni gunii xtidx Dios galoro, räjpni:

Dad, ¿chuni'c huililajz xtiidxlu?

¿Chuloj baluiilu

xcälřnibeduxhlu, ä?

³⁹Ni'cni di niajcdi nililajzreni, sa'csi guniiza Isaías, räjpni:

⁴⁰Abascäjy ni lojreni,
abennajdni lastooreni,
te di rebalojreni fii,
te di lastooreni gacbee,
te di gusiejch lajzreni,
te di gusiacäreni.

⁴¹Rediidxre gunii Isaías, sa'csi bahuiini xcälřdimbicha' Jesús xhaguibaa, dxejc guniini xcuentni.

⁴²Dxejcti gaii rebejn ni rnibee huililajz xtiidxni che räjpni abaxhał Diosni, niluxh bidxejbreni rebejn farisee, ni'c direni nicäjy ahuililajzreni, te di gurilaagwreni laareni, gudxojnreni jiu'reni neñ guidoo. ⁴³Sa'csi rdxaglařzrurenii guiliä'p rebejn xpala'nreni luxh guxiiru rlařzreni guiliä'p Dios xpala'nreni.

Xtidx Jesús sigubee rebejn

⁴⁴Dxejcti gudidxa' Jesús:

—Nani chalilajz xtidxä, et ganaxdi ni caniä rililajzni, näjza xtidx Xtaďä nani baxhał narä rililajzni.

⁴⁵Nani ruhuii loä, ruhuiizani loj ni baxhał narä. ⁴⁶Narä biälä si'c bajł lo guedxliujre, te guiraa renani chalilajz xtidxä, dirurenii chu lo yälćäjy. ⁴⁷Nani riendiajg xtidxä, luxh dini gusoob rediidxga, dina gunä yälğuxhtis lojni, sa'csi dina niälä te gunä yälğuxhtis rebenguedxliuj, biälä te gusläá

reben guedxliuj lo dojl. ⁴⁸Nani rbälaz narä, ni di gusoob xtidxä, yu' chu gun yälguxhtis xtojlni; lagajc rediidx nani guniä gun yälguxhtis xtojlni che gal lult dxej. ⁴⁹Sa'csi narä dina niädniä lagajc xcuentä, lagajc Dad ni baxhal narä, lagajc laani gunibeeni xhini'c guiniä, xhini'c guluiä. ⁵⁰Luxh nancheä gunibeeni chu yälnabajn par tejpas. Ni'cni rediidx nani rniä, rniäreni si'cpacni gunii Xtadäni loä.

Jesús gudiibni ni' rexpejn pacni

13 Che gajd gal dxe lanij ni laa pascw, najn Jesús asiäddzungajx xorni, or ni jiunejzni lo guedxliujre te chääni lo Xtadni. Luxh sa'csi agajc sanälajzni rexpejn pacni nani yu' lo guedxliujre, sinälajznanireni par tejpas.

²Ni'cni laj ni cayauxchejreni biu' bendxab nen lastoo Judas Iscariote, xi'n Simón, te guto'ni Jesús. ³Sa'csi agucbee Jesús abateed Xtadni guira'ti ladzñaani, gucbeezani loj Dios biriini, lo Dios guibi'zani, ⁴ni'c huisu Jesús lo xchejga, gulääni xhablojiaani, gudojbni te tuäii, batejbnini xque'ni. ⁵Dxejcti cua'ni nis nen te chaa, guslojni gudiibni ni' rexpejn pacni, baspijdzni ni'reni con tuäiiga. ⁶Che bidzujn loj Simón Pedr, räjp Pedr lojni:

—Dad, ¿xhixh luj siguiiblu ni'ä?

⁷Dxejc räjp Jesús lojni:

—Nani cayunä dilu gacbeeni naj, guixee-huijdx sacbeeluni.

⁸Räjp Pedr lojni:

—iDipaclu quiib ni'ä!

Räjp Jesús lojni:

—Palga dina quibä ni'lu, digacdiru gaclu xpenä.

⁹Räjp Pedr lojni:

—Dad, na'c quiiblu ni'ätis näjza naä näjza yecä gudiib.

¹⁰Räjp Jesús lojni:

—Nani agojz di guiquiin gagsacni; ni'tisni gudiib, sa'csi naya guidebni; nayazatu, per xhet guiraaditu naya.

¹¹Sa'csi anajnni chu guto'ni, ni'cni guniini: “Xhet guiraaditu naya.”

¹²Ni'cni che gulujx gudiibni ni' rexpejn, gotsacni xhajn, guresacni lo mex, räjpni:

—¿La najntu xhini'c benä lojtu, ä?

¹³La'tu rniitu narä, Mastr näjza Dad. Luxh laaca rniitu sa'csi nacäni. ¹⁴Mbaj, palga narä ni nacä Dad, nacäza Mastr, gudibä ni'tu, la'tu sigajcza riäj l quibtu ni' resa'tu. ¹⁵Sa'csi abaluiä lojtu xho gacni, te chanuu guntu sigajc ni benä lojtu. ¹⁶Rniliä, rniliäpac lojtu, di te mos gac benroru lo xlamni; diza te ni rij xmandaad bejn gac benroru loj nani baxhalni. ¹⁷Palga najntu recosre, chicbaazatu palga si'c guntu.

¹⁸Dina guiniä diidxre lo guiraatu. Numbeä reni aguleä, niluxh nanab soob xtidx Dios ni caj lo rexquijzni. Scree najc rediidxga: “Nani rajw xcuxtilä, ni'c agubiréni, agulälazni narä.” ¹⁹Ni'cni agunixgääni, che gajdni gac, te che gacni chalilajzta nacä chu rniä nacä. ²⁰Rniliä, rniliäpac lojtu, nani riu xtidx nani ruxhalä, riuzani xtidxä; luxh nani riu xtidxä, riuzani xtidx nani baxhal narä.

Räjp Jesús chuni'c guto'ni

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹Che gulujx gunii Jesús rediidxre, guc-huinduxh lastooni, dxejc gunilini:

—Rniliä, rniliäpac lojtu, tejtü suto' narä.

²²Dxejc gusloj cadxeloj rexpejn̄ni lo sa'reni, di jien chuchani'c cagusa'tni. ²³Tej rexpejn̄ni nani sanälajzruni sobga' cuä'ni. ²⁴Dxejcti bejn Simón Pedr seen lojni te guiniabdiidxni loj Jesús chu xcuent caniini. ²⁵Dxejc nani sobga' cuä'ni, gubigruni loj Jesús, gunabdiidxni lojni, räjpni:

—Dad, ¿chuni'c rusä'tlu?

²⁶Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Guhuadxä te la' yätxtiil. Loj nani gudedäni, ni'c najcni.

Dxejcti bahuajdxni tla' yätxtiil, badeednini loj Judas Iscariote, xi'n Simón.

²⁷Che gulujx gudajw Judas yätxtiilga, biu' bendxab lastooni.

Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Ni rläjzlu gunlu, bejngani.

²⁸Nicla tej reni sobga' lo mex direni niacbee xhicuent räjpni lojni si'c. ²⁹Sa'csi Judas ca' bols meel, gaiireni bejn xhigab pet guniini si'c sa'csi yu' xhi chasiini par lanij, o pet yu' xhi gudeedni loj rebeñ ni xhet rajpdi. ³⁰Che gudajw Judas yätxtiilga, birigajcni, luxh abiu' guxhijn.

Didxcoob ni gunibee Jesús

³¹Dxejcti che abirii Judas lojreni, räjp Jesús lojreni:

—Naj sienloj xcäl̄rnibee Xi'n Dios ni gujc Niguui, luxh lojni sienloj xcäl̄rnibee Dios. ³²Palga suluiloj Xi'n Dios ni gujc Niguui xcäl̄rnibee Dios, dxejc suluilojza Dios xcäl̄rnibee Xi'n Dios ni gujc Niguui, luxh siojb gunnini. ³³Rexi'nä nani sanälazä, diru gac xchej chunää la'tu. La'tu siguiiltu narä, per si'cni röpä lo rexpejn̄ Israel si'cza

rniä lojtu naj: Di gacdi jiäädту cadro cha'a. ³⁴Te didxcoob rnibeä guntu: Colchanälajz sa'tu. Sigajc ni sanälazä la'tu, sigajcza colchanälajz sa'tu. ³⁵Palga rinälajz sa'tu, si'c sacbee guiraa benguedxliuj najcpectu rexpenä.

Xhini'c gun Pedr loj Jesús

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶Dxejcti räjp Simón Pedr loj

Jesús:

—Dad, ¿caro chäälü?

Räjp Jesús lojni:

—Cadro cha'a digacdi jiädnañllu narä naj; niluxh sidzujñ dxej jiädñllu ro'c.

³⁷Räjp Pedr lojni:

—Dad, ¿xhicuent digacdi jiälä naj? Palga rquiin guetä xcuentlu, suguetä.

³⁸Räjp Jesús lojni:

—¿La guliilu guetlu xcuentä, ä? Rniliäpac lojlu, nicla gajd guidgaih cuedxa' chon̄ huält, säjblu dilu gumbee najrä.

Jesús najc nezyuj lo Dad

14 Dxejcti räjp Jesucrist lojreni:

—Na'c chutu yärsia'. Rililajztu xtidx Dios, colchalilajzza xtidxä. ²Yu' xhidalduxh yu' cadro rbäjz Xtaä. Palga xhet si'cdi najcni, dizana niniä lojtu si'c. Sia'ä chasucheä reyu' par la'tu. ³Luxh palga chasucheä cadro cuääztu, che guluxäni, sibusacä, te chanäätu ro'c, te cadro yu'ä, ro'cza chutu. ⁴La'tu anajntu caro cha'ä, anajnzatu nezyuj ni chäätu.

⁵Dxejcti räjp Tomás loj Jesús:

—Dad, dinu guidon caro chäälü, ¿xho guidonnu nezyujga, ä?

⁶Räjp Jesús lojni:

—Narä nacä nezyuj. Narä nacä didxliipac, nacäza yäl'nabajñ. Por narätis sajç chää bejn cadro rbäjç Xtääd. ⁷Palga la'tu niembeetu chuni'c nacä, niembeezatu Xtääd. Luxh najli abiembeepactuni sa'csi acahuiitu lojni.

⁸Räjp Felipe loj Jesús:

—Dad, basaan guihuiinu loj Xtađu; ni'ctis rlaaznu.

⁹Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Felipe, ¿la gajdlu gumbee narä, luxh lacti xchej yu'ä lojtu, ä? Nani ruhuii loä, abahuiini lo Xtääd. ¿Xhicuent rniablu fiilu lo Xtääd, ä? ¹⁰¿La dilu chalilajz najrä yunää Xtääd, luxh Xtääd yunäjzani narä, ä? Rediidx nani rniä dina guiniäni lagajc xcuentä, sa'csi Xtääd ni yunäj narä laani rujñ lagajc rextzuunni. ¹¹Colchalilajz xtidxä, che rniä narä yunää Xtääd, luxh Xtääd yunäj narä. O palga ditu chalilajzni sa'csi najcni xtidxä, colchalilajzni sa'csi abahuiitu rextzuun ni runä. ¹²Rniliápac lojtu, nani chalilajz xtidxä, sajç gunni redzuun nani runä, luxh sujñni dzunroro sa'csi sia'a cadro yu' Xtääd. ¹³Luxh guiraa ni guiniablu lo Xtääd xcuentä, narä sunäni, te gululoä xcäl'rnibee Xtääd. ¹⁴Narä sunä xhitis ni guiniabtu por laä.

Ria'n diidx guxhaļ Jesús Sprit Dxañ

¹⁵Räjpzani:

—Palga sanälajztu narä, susoobtu xtidxä. ¹⁶Dxejç siniabä lo Xtääd, te guniidxni stee nani gacñjtu te chunäjni la'tu par tejpas. ¹⁷Nalajznu, Xpriet Dxañ xten Dios, ni rnili. Di gacdi xca' reben

guedxliujni, sa'csi direni fii lojni, niclaza gumbeerenini. Niluxh la'tu numbeetuni sa'csi yunäjni la'tu, yu'ni nen lastootu. ¹⁸Dina gusanbisiäbä la'tu; sibisacä jiadhuiä la'tu. ¹⁹Diru gac xchej, dxejç diru reben guedxliuj fii loä, niluxh la'tu suhuiitu loä. Sa'csi nabanä, la'tu nabajnzatu. ²⁰Nen redxejga, dxejç sacbeetu yunää Xtääd, la'tu yunäjtu narä, luxh narä yunääza la'tu. ²¹Nani numbee Xtääd, nani rusoobza xtidxä, ni'c ruluiini sanälajzpacni narä. Luxh Xtääd sinälajzza nani sanälajz narä, najza narä chanälazä bejnga, luxh sululoä lagajc narä lojreni.

²²Dxejcti räjp Judas (xhet Iscariótedi) lojni:

—Dad, ¿xhini'c gunlu te gululojlu lojtisnu, xhet najdi loj reben guedxliujdi, ä?

²³Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Nani sanälajz narä, ni'c riu xtidxä. Ni'c chanälajz Xtääd, dxejç jioplänznäänuni guiro'pnu Xtääd. ²⁴Nani di chanälajz narä, dini jiu xtidxä. Luxh rediidx nani biejn diajgtu, et xtidxadini; xtidx Xtäädäni ni baxhaļ narä.

²⁵Caniä guiraa rediidxre lojtu laļni yu'ä lojtu, ²⁶per Sprit Dxañ xten Dios nani jädyacñjtu, nani guxhaļ Xtääd xcuentä, laani suluiini lojtu guira'ti, najza susnajni lajztu guiraa rediidx nani aguniä lojtu. ²⁷Yäl'rbecdxilajz rusa'nä lojtu, xcäl'rbecdxilazä runidxä lojtu, et si'cdini runiidx guedxliujdi najc nani runidxä lojtu. Na'c chutu yärsia', na'cza guidxejbtu. ²⁸Abiejn diajgtu ni guniä lojtu: Sia'ä luxh siälsacä lojtu. Paru ninälajzpacu

narä, sibalajztu xcuentä che guniä sia'ä lo Xtradä, sa'csi Xtradä najc beñroru loä. ²⁹Scree agunixgaäni lojtu, te che soobni, dxejcu chalilajztu xtidxä.

³⁰'Diruna guiniduxhä lojtu, sa'csi asiääd nani rnibee loj guedxliujre, luxh digacdi guinibeeni narä;

³¹riäj] gac recosre te gacbee reben guedxliuj sanälazä Xtradä, rusobäza xtidx Xtradä, runä nani guinibeeni. Colchastie, colcho' jiunejznu ree.

Jesús najc si'c te yaguub

15 Răpzani:
—Narä nacä si'c te yaguub. Xtradä najc si'c nani rusuj yajgga.

²Rebejn najc si'c reñaa yajgga. Guiraa reñaa yajgga nani xhet cajdi lojni rutiuugnini. Luxh guiraa reñaa yajgga ni caj ninejxh lojni, rusianini te xcajru ninejxh lojreni. ³La'tu anajctu beñnaya xcuent rediidx nani aguniä lojtu. ⁴Colguibannäj narä, sigajc ni nabannää la'tu.

Digacdi xcaj ninejxh lo te ñaa yajg palga agurujgni lo yaguub. Sigajcza la'tu, palga guibicajtu loä, di gacdi guntu xtzunä.

⁵Narä nacä si'c yaguub. La'tu najctu si'c reñaa yajgga. Nani riannäj narä, naräza riannääni, ni'c sajc runduxhni xtzunä, sa'csi che guibicajni loä, xhet sajcdi gunni.

⁶Nani di chupac loä, sibicajni si'c reñaa yajg nani rdin sa'csi xhetru rajdi lojni, dxejcti rbijdzni, rusäl bejnreni lo däj te checni.

⁷Palga chupactu loä, palgaza chupac xtidxä lastootu, colnab nani rlajztistu, luxh narä sunidxäpacni.

⁸Che gunpactu xtzun Dios, dxejc fi bejn najcpactu xpenä, siliä'p

bejn xpala'n Xtradä, Dios. ⁹Si'cpacni sanälajz Xtradä narä, sigajcza sanälazä la'tu. Colchanuu lo xcälrinälazä. ¹⁰Palga jiutu rextidxä, sinuutu lo xcälrinälazä, sigajc ni abasobä xtidx Xtradä, luxh rinuä lo xcälrinälajz Xtradä.

¹¹Rniä rediidxre lojtu te guibalaznäjtu narä, te si'c guibalazduxhpactu. ¹²Dee najc diidx ni rnibeä guntu: colchanälajz sa'tu si'cni sanälazä. ¹³Xheti te yäl-sanälajz ni guroobru lo yäl-sanälajzre, gudeed te bejn xcäl-nabajnni, guetni lacuaa resa'ni. ¹⁴La'tu najctu resa'ä palga gusoobtu diidx nani guinibeä guntu. ¹⁵Diruna cuälää “mos” la'tu, sa'csi di remos gan xhi rujn xlamreni. Luxh narä agulälää la'tu “rexamigwä”, sa'csi guira'ti rediidx ni biejn diagä lo Xtradä aguniäza rediidxga lojtu. ¹⁶Et la'ditu gule narä, narä guleä la'tu. Guleä la'tu te guntu xtzun Xtradä, te na'cza nitloj dzuunga. Te guira'tiza nani guiniabtu lo Xtradä por laä, ni'cza guiniidxni lojtu. ¹⁷Dee rnibeä guntu: colchanälajz sa'tu.

Rbälaz rebejn guedxliuj

Jesús näjza rexpejnni

¹⁸Palga cuälaz reben guedxliuj la'tu, anajntu agulälazxgaareni narä. ¹⁹Paru najctu ben guedxliujre, sinälajzreni la'tu. Per ditu gac ben guedxliuj, sa'csi narä guleä la'tu te jiutu xtidx Xtradä, ni'cni rbälaz reben guedxliuj la'tu. ²⁰Colñaj lajztu diidx nani guniä lojtu, 'di te mos gac beñroru lo xlamni'. Palga basacsíreni narä, susacsízareni la'tu. Palga rusoobreni xtidxä,

susoobzareni xtiidxtu. ²¹Guiraa recosre sunnäjreni la'tu xcentä sa'csi direni gumbee nani baxhal narä.

²²'Paru dina niädniä lojreni direni niujn dojl xten xcälrdxechlajzreni loä, per naj di gacdi guiniireni direni gacbee yu' xtojreni. ²³Nani rbälaz narä, rbälazzani Xtaä. ²⁴Palga dina niunä nez lojreni remilagwrro, sa' nani rutru rajcdi rujn, direni niajp dojlga; sa'csi abahuiireni redzuunga, ni'c agulälazreni narä, näjza Xtaä. ²⁵Bejnreni si'c te guzobj diidx nani cuaj lo guijtz agujc xchero: "Gulälazreni narä, luxh xhetlidi benä."

²⁶'Che jiääd nani gacnäj la'tu, laani sini xcentä, chu nacä. Laani najc Sprit ni yu' lo Xtaä, siniini didxlii. Narä suxhaläni lojtu; lo Xtaä guiriini jiäädni lojtu. ²⁷Näjza la'tu siniitu diidx xcentä, chu nacä, sa'csi guyu'tu loä cheni gusloäli cagusule'ä diidxga.

16 'Rediidxre rnixgää lojtu, te didi yu' xhi gun jiajbtu te gunijttu lo xtidxä. ²Sidzujn dxej sibääreni la'tu dirureni gusaan jiu'tu neñ guidoro. Sidzujn or chutis ju't tejtü, suchaloni cayacnäjni Dios. ³Guiraa recosre sijnreni sa'csi direni gumbeepac Xtaä, niclaza narä. ⁴Agunixgää rediidxre lojtu, te che guidzujn orga sinaj lajztu xcent rediidx ni guniä lojtu.

Redzuun ni rujn Sprit Dxan xten Dios

'Dina niniä rediidxre lojtu che gusloä cagusule'ä diidx, sa'csi suganää la'tu. ⁵Naj agojl guibi'ä loj

nani baxhal narä, luxh nicla tejtü di guiniabdiidx: "¿Caro chäälu?" ⁶Dxejc sa'csi aguniä recosre lojtu, ni'c cayac-huin lastootu. ⁷Luxh rniliäpac lojtu, hueenru par la'tu cha'ä. Palga dina cha'ä, di gacdi jiääd lojtu nani racnäj. Niluxh palga cha'ä, suxhaläni lojtu. ⁸Luxh laani, che jiäädni lo guedxliujre, susanijni xcäriejn rebejn te gacbeereni xcent dojl, näjza xcent xcäl'nabannaya Dios, näjza xcent yälguxhtis xten Dios. ⁹Guluiizani xcent dojl lojreni sa'csi direni chalilajz xtidxä. ¹⁰Guluiini xcäl'nabannaya Dios lojreni sa'csi sibusacä lo Xtaä, luxh dirutu fii loä. ¹¹Guluiini xcent yälguxhtis xten Dios lojreni sa'csi abejn Dios yälguxhtis loj bendxab nani rnibee lo guedxliujre.

¹²'Yu' xhidajlru diidx rläzä guiniä lojtu, niluxh digacdi gacbeetureni naj. ¹³Che jiääd Sprit xten didxlii xten Dios, laani susanijni xcäriejntu te gacbeetu guiraa redidxguli, sa'csi dini guini diidx xcentcani, siniitisi ganax rediidx nani gudeed Dios lojni te guiniini. Siniizani xcent recos nani churu gac. ¹⁴Laani siliä'pni xpala'nä sa'csi sica'ni xhixtenä, suluiniini lojtu. ¹⁵Guiraa ni rajp Xtaä najc xtenä, ni'cni rniä suluini xhixtenä lojtu.

Xcäl'rac-huin lajztu sibixloj ni yälrbalajz

¹⁶'Sbale'si dxej, dxejc dirutu fii loä; dxejctiru sgaii dxej suhuisactu loä sa'csi narä sia'a lo Xtaä.

¹⁷Dxejcti räjp rexpejn pacni lo sa'reni:

—¿Xhini'c caniini loonu? Sbale'si dxej, dxejc dirutu fii loä, dxejctiru

sgaii dxej suhuisactu loä, näjza: sa'csi sia'a lo Xtaä. ¹⁸Ni'cni cayäjpreni lo sa'reni: ¿Xhi dee rniini, “sbale'si dxej”? Dinu gacbee xhini'c caniini.

¹⁹Gucbee Jesús xhini'c rlanjreni guiniabdiidxreni lojni, dxejcti räjpni lojreni:

—Canabdiidx lo sa'tu xhi säloj nani guniä che guniä, sbale'si dxej, dxejc dirutu fii loä; dxejcru sbale'si dxej, suhuisactu loä. ²⁰Rniliäpac lojtu, la'tu soontu, niluxh reben guedxliujre sibalazduxhreni. Sac-huinuxh lastootu niluxh yälrac-huinre sibixhlojni yälrbalajz. ²¹Te gunaa che gaal xi'nni, rdejndi trabajw, dxejcti che aguyu' xi'nni, riäl lajzni gudejndi trabajw, dxejc arbaa lajzni gojl xi'nni te niguii lo guedxliujre. ²²Ni'cni, sigajcza rac-huin lastootu naj, dxejcti che jiädhuisacätu, dxejc sii sibalajztu nen lastootu, luxh rut gacdi gudzucajdi yälrbalajzga.

²³Neñ redxejga xhetiru xhi yälguiniabdiidxdi guntu loä. Rniliäpac lojtu, nani guiniabtu lo xtaä xcuentä, laani suniidxnini lojtu. ²⁴Naj xhet canabditu xcuentä. Colnabni, te xca'tuni, te guibalajztu.

Jesús, nani abejn gaan lo guedxliujre

²⁵Aguniä guiraloj lojtu con cuent ni ruluui, niluxh sidzujñ dxej che diruna guiniä cuent ni ruluui lojtu. Siniä didxguyasi lojtu xcuent Xtaä. ²⁶Neñ redxejga guiniabtu por laä. Luxh dizana guiniä siniabä narä loj Xtaä par la'tu, ²⁷sa'csi lagajcza Xtaä sanälajzni la'tu, sa'csi la'tu sanälajztu narä, luxh ahuililajzatu loj Dios biriä biälä lo guedxliuj.

²⁸Biriä lo Xtaä xhaguibaa, biälä lo guedxliujre, siunezäza lo guedxliujre, sibusacä lo Xtaä xhaguibaa.

²⁹Räjp rexejñpacni lojni:

—Naj sii caniilu guyasi, dini gac si'c redidx-xhiga'tz xten cuent ni ruluui. ³⁰Naj sii gucbeenu racbeelu guira'ti rexhicos, xhetru nanabdi guiniabdiidxrunu lojlu; ni'cni ahuililajznu biriilu lo Dios ni yu' xhaguibaa.

³¹Räjp Jesús lojreni:

—¿La rililajzpacku naj, ä?

³²Asiäddzungajxh teb or luxh ala bidzujñ orga, che guire'chtu, cade tejtü xnez-xnejztu, te gusanxtebtu narä, luxh dina jianxtebä sa'csi Xtaä suganäj narä. ³³Aguniä rediidxre lojtu te cuedxi lastootu lo guedxliujre xcuentä. Lo guedxliujre sidejdpactu trabajw, colgusutijp lastootu sa'csi narä abenä gaan loj guedxliujre.

**Gunab Jesús lo Dios
xcuent rexejñpacni**

17 Che gulujx guniini loj rexejñpacni rediidxga, guläsn lojni xhaguibaa, räjpni lo Dios:

—Xtaä, abidzujñ or; gulä'p xpala'n xi'nlu te guiliä'pza xi'nlu xpala'nlu, ²sigajc ni badeedlu lojni yälrnibee loj guiraa reben guedxliuj, te gac gudeedni yälñabajñ par tejpas lo guiraa renani badeedlu lojni. ³Redee rajp yälñabajñ par tejpas; numbeereni luj ni najc tejtis GuebDios, näjza narä Jesucrist nani baxhallo lo guedxliujre.

⁴Narä gulä'pä xpala'nlu lo guedxliujre, abaluxä dzuun nani

baniidxlu gunä ree. ⁵Naj Xtadä, gulä'p xpala'nä con luj, con bala'n, con yälrdimbicha' ni gopä galooli che gajdli guirixtiej guedxliuj.

⁶Loj rebejn nani baniidxlu loä, ni gulelu lo reben guedxliujre, loj reni'c abasule'ä, abaluiä chu najclu. Xtenpaclu najcreni, baniidxlureni loä, luxh rapdzu'tzreni xtiidxlu.

⁷Naj agucbeereni guiraa rediidx ni guniä lojreni lojpaclu siädni.

⁸Sa'csi rediidx nani baniidxlu loä, aguniä rediidxga lojreni, luxh ahuililajzreni rediidxga, agucbeepacreni lojlu biriä, ahuililajzreni lujpac baxhal narä.

⁹Narä rniabä xcuentreni, dina guiniabä xcuent reben guedxliujre, ganaxtis xcuent renani abaniidxlu loä, sa'csi laareni najcreni xpejnlu.

¹⁰Guiralii ni najc xtenä, najczani xtenlu. Guira'tiza ni najc xtenlu najczani xtenä. Agulä'pzareni xpala'nä.

¹¹Narä diruna jia'nä lo guedxliujre, laareni sia'nrureni lo guedxliujre. Luxh narä siälä lojlu. Xtadä ni najc Dxanro, gucnäj renani baniidxlu loä con xtiidxlu, nani baniidxlu loä te gunreni tejsi xhigab sigajcni riennu nuru tejsi xhigab. ¹²Che guyunääreni lo guedxliujre, gucnää con xtiidxlu guiraa renani baniidxlu loä, luxh nicla tejreni di ninitloj, xtebtis nani gunijt te gusojb ni caj lo xtidx Dios.

¹³Luxh naj sibusacä lojlu. Caniä rediidxre la_l ni yu'ä lo guedxliujre, sa'csi rlazä guibaa lajzreni si'c ni rbaa lazä. ¹⁴Abasule'ä xtiidxlu lojreni, luxh rebejn guedxliuj rdxe'chreni lojreni sa'csi direni gac bejn guedxliujre sigajc ni dizana

gacä bejn guedxliujre. ¹⁵Dina guiniabä cuäälureni lo guedxliujre, rniabä gudzucajlureni loj bendxab.

¹⁶Direni gac bejn guedxliuj, sigajc ni dizana gacä narä bejn guedxliuj.

¹⁷Basyareni con xtiidxlu, sa'csi xtiidxlu najc didxguliipac. ¹⁸Sigajc ni baxhallu narä lo guedxliujre,

sigajcza ruxhaläreni te chääreni guideb guedxliuj. ¹⁹Xcuentreni rudedä lagajc narä, te näj laareni gacnayareni con xtidxguliipacu.

²⁰Dina guiniabä xcuent laatisreni, rniabäza xcuent guiraa renani churu chalilajz xtidxä ni gusule'reni. ²¹Rlazä gun guiraareni tejsi xhigab, sigajc ni rujnlu, Xtadä,

si'c runäza; te sigajc ni yu'äza con luj, sigajcza chureni con nuurnu, te gacbee reben guedxliuj luj baxhallu narä. ²²Yälrnibee ni baniidxlu loä,

lagajc yälrnibeega badedä lojreni te gunreni tejsi xhigab, si'cni riennu tejsi xhigab. ²³Narä cayunnääreni dzuun, luj cayunnäjlu narä dzuun,

te jiennu tejsi dzuun, te gacbee rebejn guedxliuj luj baxhallu narä, luxh sanälajzlureni si'cni sanälajzzalu narä.

²⁴Xtadä, guiraa renani baniidxlu loä, rlazäza chureni cadro chuä xhaguibaa, te fiireni xcälrnibeä nani baniidxlu, sa'csi huinälajzlu narä galooli che gajdli guirixtiej guedxliujre. ²⁵Xtadä ni rujn cossa'ctis, di rebejn guedxliuj gumbeelu, luxh narä numbeälu,

luxh redee agucbeezareni luj baxhallu narä. ²⁶Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

²⁷Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

²⁸Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

²⁹Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³⁰Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³¹Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³²Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³³Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³⁴Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³⁵Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³⁶Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

³⁷Aräpä lojreni chu najclu; säpazaru lojreni te chu yäl'sanälajz sa' ni rajplu par narä nen lastooreni, te cuäza nen lastooreni.

Xho gunaazreni Jesús*(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)*

18 Che gulujx gunii Jesús rediidxga, huináni rexejñpacni dejtz gueu Cedrón. Ro'c yu' xhiroob yuj cadro sojb guiraloj reyajg. Ro'c biu' Jesús nájza rexejñpacni. ²Anajn Judas, nani guto' Jesús, caro rij Jesús con rexejñpacni sa'csi si'csi-si'c rdxaag sa'reni ro'c. ³Dxejcti Judas, che biäd lojni te cuaa soldad roman, náj rebixhojz ni rnibee, nájza referisee, huinätinireni ro'c, ca'reni balguejd nájza lintern, nájza spaad nájza lans. ⁴Ni'cni Jesús, sa'csi ananxgaani xhini'c sacni, gubigni lojreni, räjpni lojreni:

—¿Chu rguiiltu?

⁵Räjpreni lojni:

—Jesús nani siäd guedx Nazare't.

Räjp Jesús lojreni:

—Laa naräni.

Nájza Judas ni bato'ni suganäjnireni. ⁶Che gunii Jesús lojreni: “Laa naräni”, biäxhanreni, biajbreni lo yuj. ⁷Dxejcti gunabdidxsac Jesús lojreni:

—¿Chu rguiiltu?

Dxejc räjpzarení stehuält:

—Jesús nani siäd guedx Nazare't.

⁸Räjp Jesús lojreni:

—Aguniä lojtu, laa naräni. Palga narä rguiiltu, colgusaan jii redee.

⁹Guniini rediidxga te gusojb rediidx nani guniini che räjpni: “Loj guiraa ni baniidxlu, nicla tejni di ninijt.” ¹⁰Dxejcti Simón Pedr, sa'csi ca'ni te spaad, guläänini, batiuugni diag ladbee xten xmos bixhojzroga. Laj mosga najc Malco. ¹¹Dxejcti räjp Jesús lo Pedr:

—Guluchee spaad xtenlu nen xpaguinni. ¿La dina tedä trabajwduxh nani agunibee Xtadä tedä, ä?

Jesús nez loj bixhojzro*(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)*

¹²Dxejcti resoldaadga nájza comandant, nájza reguxhtis ni rnibee rexejñ Israel, gunaazreni Jesús baliibrenini. ¹³Dxejcti ganid huinärenini lo Anás, sa'csi najcni xtadsuegr Caifás, luxh ijzga biäjł najc Caifás bixhojzro ni rnibee lo rebixhojz. ¹⁴Caifás najc nani balijdx rexejñ Israel nanab guet te niguii xcuent rebenguejdxga.

Cadro gunii Pedr dini gumbee Jesús*(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)*

¹⁵Simón Pedr nájza stee xpejñpacni huinajł dejtz Jesús. Luxh numbee bixhojzro bejnga, biunäjzani Jesús lo xle' bixhojzro. ¹⁶Bia'nti Pedr rolä'ga. Dxejc birii xpejñpac Jesús nani numbee bixhojzroga, guniini lo nani cayajp rolä'ga, te biu' Pedr nez lo le'ga. ¹⁷Dxejcti räjp mos gunaa ni rcanäj rolä', räjpni lo Pedr:

—¿La et näjdi luj najclu te xpejñpac Jesús, ä?

Räjp Pedr loj gunaaga:

—iXho gacäni!

¹⁸Dxejcti sa'csi cayacnalduxh, caguse'creni boo te cagucha'lajzreni. Nájza Pedr suganäjreni, cagucha'lajzni ro guibooga.

Bixhojzro cayujn yälgunabdiidx lo Jesús*(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)*

¹⁹Dxejcti gusloj cayujn bixhojzro yälgunabdiidx lo Jesús xcuent

chuni'c najc rexpejn pacni nájza
xcuent xhini'c ruluini.

²⁰Dxejcti rájp Jesús lojni:

—Nará xhet xhiga'tzdi guniä
rextidxä, guniäni lo guiraa
rebejn guedxliuj. Basule'ä
diidx neñ rexquidobäztu nájza
neñ guidoro cadro re' guiraa
rexpejn Israel, nicla tej diidx dina
ninixhiga'tzádi. ²¹¿Xhicuent cayujnlu
yälgunabdiidxga loä? Gunabdiidx loj
renani bejn diajg xhini'c guniä lojreni.
Laareni najnreni xhini'c guniä.

²²Che gulujx gunii Jesús
rediidxre, te rexpejn bixhojzroga
huääz loj Jesús, rájpní lojni:

—¿La si'c rudzu' bejn diidx loj
bixhojzro, ä?

²³Dxejcti rájp Jesús lojni:

—Palga xhet laadi guniä, baluui
narä xhi diidxga najc xhet laadi,
niluxh palga laaca najc ni guniä,
¿xhicuent huääzlu loä?

²⁴Dxejcti guideb naliibni baxhał
Anásni lo bixhojzro lo ni laa Caifás.

Gunisac Pedr dini gumbee Jesús

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵Sugasijc Pedr ro' guiboo,
cagucha'lajzni, che rájpní lojni:

—¿La et nájdi luj najclu te
xpejnpac niguiiga, ä?

Badzu'ni diidxga rájpní:

—iXho gacáni!

²⁶Dxejcti te xmos bixhojzroga,
sa'csi sa'ni najc mos ni batiu' Pedr
diajgni, rájpní lojni:

—¿La et lujdi ni bahuiä neñ huert
con laani, ä?

²⁷Dxejcti rájp Pedr stehuält:

—Nicla gumbeäni.

Cuantis guniini si'c, guredxagajc
te guidgái.

Jesús nez loj Pila't

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

²⁸Dxejc birinäjreni Jesús
rolijz Caifás, huinärenini roliz
gubernadoor cadro laaza Pretorio,
niluxh direni niu' ro'c sa'csi
ameer guiliejn gubijdx, te di
gacdxuudxreni dxejc di gacdi
gaureni lani pascw. ²⁹Ni'cni birii
Pila't lojreni rájpní lojreni:

—¿Xhi yälquij xten niguiire
siädle'ctu loä?

³⁰Dxejcti rájpní lojni:

—Paru di niguiire niajc te beñ
latsiaj, dinu niopnani ladzṇaa
guejblu.

³¹Rájp Pila't lojreni:

—Colchanäni, colhuui xho
gunnäjtuni yälguختis con lagajc
xleiitu.

Dxejc rájp rexpejn Israel lojni:

—Di xleiitu gusaan ju'tnu te bejn.

³²Guniireni si'c te guzobj diidx
nani gunii Jesús xcuent xho guetni.

³³Ni'cni biusac Pila't neñ Pretorio,
gurejdxni Jesús rájpní lojni:

—¿La luj najclu reii xten rexpejn
Israel, ä?

³⁴Dxejcti rájp Jesús lojni:

—¿La lagajc luj rniilu si'c, ä? O
¿laa yu' chureni'c naj lojlu si'c?

³⁵Dxejcti rájp Pila't lojni:

—¿Xhixh náj narä nacä te xpejn
Israel? Lagajc rebeñ lajdxlu nájza
rebixhojz bateedlu ladzṇaa. ¿Xhi
bejnlu?

³⁶Dxejcti rájp Jesús lojni:

—Xcälrnibeä dini gac yälrnibee
sa' ni yu' guedxliujre. Paru najc
xcälrnibeä te yälrnibee sa' ni yu'
guedxliujre, ala cagucuaa rexpeñä
te di tedä ladzṇaa rexpejn nani

rnibee Israel. Naj di xcälrnibea' gac yälrnibee sa' ni yu' lo guedxliujre.

³⁷Ni'cni räjp Pila't lojni:

—¿Reii najclu, ä?

Räjp Jesús lojni:

—Laaca najlu nacä reii. Par ni'cpac golä, par ni'cpacza biälä lo guedxliujre, partis gusule'ä didxliipac. Guiraa renani najn didxlii, reni'c rucuadijgreni xtidxä.

³⁸Räjp Pila't lojni:

—¿Xhini'c najc didxlii?

Che guniini si'c gunisacni loj rexpejn Israel:

—Dina guidxälä nicla tej xtojł bejnre. ³⁹Niluxh la'tu rajptu te costumbr, casob lani pascw, ruslaanu te bejn ni yu' nen latzguiib. ¿Xhi najtu? ¿La rłajztu guslaä ni najc reii xten rexpejn Israel, ä?

⁴⁰Dxejcti guiragajcreni guredxa', räjpreni:

—iNa'c guslaalu niguiiga! iBasłaa Barrabás!

Niluxh Barrabás najc te gubaan.

19 Ni'cni gunibee Pila't gudijnreni Jesús con duu ni yu' guechguiib lojni. ²Bejn resoladaad te coronguejch, bazałrenini yejc Jesús. Dxejcti bahuajcwrenini te ladmoraad. ³Dxejcti gusloj gubigreni lojni, te räjpreni lojni:

—iGubajn par tejpas Reii xten rexpejn Israel!

Dxejc huääzreni lojni.

⁴Dxejcti birisac Pila't, räjpni lojni:

—iColhuii! Acabääni nez lojtu, te gacbeetu dina guidxäl nicla tej xtojłni.

⁵Dxejcti birii Jesús nez lojreni, yu' coronguejch yejcnı, najcwzani

ladmoraadga. Dxejcti räjp Pila't lojreni:

—iColhuii! iAree niguiire!

⁶Ni'cni, che bahuii rebixhojzro najza rexquixhajgreni lojni, guredxa'reni, räjpreni:

—iColgucuaani lo crujz!

iColgucuaani lo crujz!

Räjp Pila't lojreni:

—Lagajc la'tu colchanäni te gucuaatuni lo crujz. Per narä dina guidxälä nicla tej xtojłni.

⁷Dxejcti räjp rexpejn Israel lo Pila't:

—Nuurnu rajpnu te leii, luxh xcuent leiiga, nanab guetni sa'csi najni najcni Xi'n Dios.

⁸Che biejn diajg Pila't rediidxga, bidxejbruni, ⁹bıusacni nen Pretorio, räjpni loj Jesús:

—¿Caro siäädlu?

Per xhet räjpdi Jesús lojni.

¹⁰Dxejcti räjp Pila't lojni:

—¿La dilu guinii loä? ¿La dilu gan narä rapä yälrnibee te gucuaälu lo crujz, rapäza yälrnibee te guslaälu, ä?

¹¹Räjp Jesús lojni:

—Xhetliidi yälrnibee ni ajplu loä paru dilu nica'ni xhaguibaali. Ni'cni bejn nani bato' narä lojlu rapduxhruni dojł loj ni rajplu.

¹²Ni'cni gudiil Pila't xho nuslaani Jesús, niluxh rexpejn Israel rbedxaduxhrureni, räjpreni:

—Palga luj guslaaluni, dilu gac xamiıgw reii César, sa'csi chutis ni rnii najcni reii, najcni xcontraar César.

¹³Che biejn diajg Pila't rediidxre, gulääni Jesús, dxejcti gurej Pila't lo yagxhiil cadro rujnni yälğuxhtis, cadro laa Litóstroros con didx-

griegw sälojni naga' guisa'c, con didx-hebreo laani Gabata. ¹⁴Najcni dxej vispr lani pascw, si'cti läidxej, dxejcti räjpni loj rexpejn Israel:

—Colhuii, aree xreiiu.

¹⁵Ni'cni guredxa'reni räjpreni: —iSuguetni! iSuguetni! iBacuaani lo crujz!

Dxejcti räjp Pila't lojreni:

—¿La sucuaá xreiiu lo crujz, ä?

Dxejcti räjp rebixhojz ni rnibee lojni:

—Rutru reiidi rajpnu, Césartis najc xreiiu.

¹⁶Ni'cni bateed Pila't Jesús lojreni te chacuaarenini lo crujz.

Che bacuaarenini lo crujz

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷Dxejcti cua'reni Jesús, biriini ro'c guideb nuuni xcrujzni, cheni bidzujnlireni te lajt ni laa lajt xten Calabeer, con didx hebreo laani Gólgota. ¹⁸Ro'c bacuaarenini lo crujz. Bacuaazareni tio'p niguii lo stio'p crujz, teygani te laad cuä' Jesús. ¹⁹Dxejc bacuaa Pila't diidx ni chää yejc xcrujzni; rediidxga najc scree: “Jesús, beñ Nazare't, Reii xten rexpejn Israel.” ²⁰Xhidajl bejn bil diidx ni caj yejc xcrujzni, sa'csi lajt cadreo bacuaarenini lo crujz najc gajxh ro' guejdxga, luxh didx hebreo, diidx griegw, näjza didx latin bacuaareni rediidxga.

²¹Dxejcti räjp rebixhojzro xten rexpejn Israel loj Pila't:

—Na'c nucuaalu: “Reii xten rexpejn Israelni”, laacaru nacuaalu: “Laani najni, najcni reii xten rexpejn Israel”.

²²Dxejcti räjp Pila't lojreni:

—Nani abacuaá, abacuaá. Si'c jia'nni.

²³Dxejcti resoldaad, che gulujx bacuaareni Jesús lo crujz, cua'reni rexhablojiaani bejnrenini tajp la', te cade tejreni cua'reni te la'ni. Luxh yu' stee xhajnbi ni laa tunica, nadijbni, guejnna hasta lo yuj guccheeni. ²⁴Ni'cni räjpreni lo sa'reni: —Na'c guitiäjnuni; do'lo guidzujtnu te daad lojni, te don chu xten gacni.

Si'c bejnreni te gusojb xtiidx Dios cadreo caj scree: “Batiäjsreni xhablojiaä; yejca xhabä ni bia'n gudzujtreni daad.”

Ni'cni bejn resoldaad recosre. ²⁵Niluxh cuä' xcrujz Jesús suga' xnanni, con bäjl xnanni, ni laa Marii chää Cleofas, näjza Marii Magdalen. ²⁶Che bahuii Jesús loj xnanni, dxejc bahuiizani loj xpejn pacni nani sanälazduxhni, räjp Jesús loj xnanni: —Nan, ibahuii, aro'c xi'nlu!

²⁷Dxejcti räjp Jesús loj xpejn pacni nani sanälazduxhni:

—iBahuii, aro'c xnanlu!

Ni'cni dxejcli sinä nani najc xpejn pacni xnan Jesús rolizj pacni.

Xho gujt Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸Ni'cni, sa'csi najn Jesús alagujc guiraa recos ni nanab gac te soob rextidx Dios, räjpni:

—Cayolä nis.

²⁹Ro'c suga' te guejs vinagr, nenga bahuajdxreni te esponj dxejc bacuaarenini lo te yajg ni laa hisopo, guläsreni esponjga batzugrenini ro'ni. ³⁰Che gulujx gu' Jesús vinagrga, räjpni:

—Agulujxni.

Dxejcti basajb yejcti, baslaani xaimni.

Xhi bejn te soldaad lo Jesús

³¹Dxejga najc dxe vispr xte lani pascw, che ru' mandaad par laniija. Rexepejn Israel di rlanjreni nia'n rebejnnga lo recrujz, sa'csi dxe sabdga najc dxej ni rusilajzreni. Ni'cni gunabreni lo Pila't guxha'ni chu qui'ch ni'reni te guetreni, te jiajtreni loj recrujz. ³²Dxejcti bidzujn resoldaad, gudi'chreni guiro'p ni' nani caj te laad, sigajcza bennajreni stee ni caj ste laadga. ³³Che gubigreni lo Jesús, bahuiireni alagujtni, direni nigui'ch ni'ni. ³⁴Tej soldaadga baqui'tzni te lans ro' xcustiini, dxejc bixe' rejn najza nis. ³⁵Lagajc narä Juan bahuiä recosga, ni'cni caniä rediidxre, luxh diidxga guliipacni. Lagajc narä nanä didxguliipac caniä, te chaliiza lajztu xcuentni. ³⁶Sa'csi si'c gujc guira'ti, te guzojb xtidx Dios cadro caj: "Nicla tej xtzujtni di guech." ³⁷Sigajcza lo stee guijtz caj diidxre: "Sidxelojreni loj nani biguijtz te lans."

Huicua'tzreni Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸Che gulujx recosga, dxejcti huij José, te ben Arimatea, naxhiga'tzni te xpejn Jesús, sa'csi rdxejbni rexepejn Israel, ni'c huijni loj Pila't, gunabni loj Pila't te laani guiliättni Jesús lo cruju. Cuajbza Pila't, dxejc biääd José gulättni Jesús, sanätini togoolga. ³⁹Najza Nicodem biääd dxejc, nani galoo huininäj Jesús te guxhijn. Biädnäni si'cti tiuu kil te dänejxh ni najc si'c yaal ni laa mirra najza áloes. ⁴⁰Dxejcti cua'reni Jesús batejbrenini te la' lad

lino, basälzarení dájga ni laa mirra con áloes, sa'csi si'c najc xcostumbr rexepejn Israel che rucua'tzreni te togool. ⁴¹Gajxh cadro cuaj Jesús lo cruju, yu' te huert, nen huertga yu' te bacoob si'c te biliää, cadro nicla tej bejn gajd guiga'tz. ⁴²Sa'csi abidzujn dxej vispr lani pascw xten rexepejn Israel, luxh gajxh suga' biliääga, nenga gudixhreni Jesús; si'c biga'tztini.

Gubansac Jesús loj rebengut

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20 Primer dxej xten xmaanga, cäjyru, gajd lo guedxliuj jianij che huij Marii Magdalen lo baaga. Che bidzujnni ro' baaga, bahuiini agubicaj guij ni suga' ro' baaga. ²Dxejcti ruxunni gubi'ni te huiye'tzni lo Simón Pedr najza lo stee xpejnpac Jesús ni sanälazduxhni, räjpni lojreni: —Ahuilääreni Dad nen baa, luxh dinu guidon caro sanärenini.

³Dxejc biriguxun Pedr najza stee bejnnga, huijreni nez lo baa. ⁴Ruxun guiro'preni. Niluxh stee bejnnga ruxunduxhruni loj Pedr. Laani ganid bidzujnni lo baaga. ⁵Dxejcti guretänni te bahuiini nen ba-biliääga. Bahuiini te laad naga' relajdtis nani bidejb Jesús, luxh dini niu' nen baaga. ⁶Dxejc bidzungajc Pedr, biugajcni nen baaga, bahuiini naga' relajdga te laad. ⁷Bahuiizani lajd ni guyu' yejcti, ni'c nie'tni saru, naga'ni te laad. ⁸Dxejcti biu' stee bejnnga nani bidzujn ganid. Che bahuiini nen baaga, huililajztni gubansac Jesús. ⁹Sa'csi gajdreni gacbee ni caj lo reguijtz, cadro caj nanab guibansacni loj

rebengut. ¹⁰Dxejc gubisac guiro'p rexpejn̄pacni rolijzreni.

Baluiloj Jesús loj Marii Magdalen

(Mr. 16:9-11)

¹¹Laltis suga' Marii cuä' baaga, cayoonni. Ni'cni laḷ ni cayoonni, basajb lojni te bahuini nen̄ baaga. ¹²Dxejcti bahuini lo tio'p xangl Dios, najcwreni ladnolbäj, sobga'reni, tejni nez cadro gojt yejc Jesús, steeni nez cadro gojt ni'ni.

¹³Dxejcti räjpreni lojni:

—Nane', ¿xhicuent roonlu?

Räjpni lojreni:

—Sa'csi sanäreni Dad, luxh dina ganä caro huisa'nrenini.

¹⁴Che gulujx guniini si'c, gubiréni, dxejc bahuini loj Jesús suga' ro'c, niluxh dini niembee Jesús. ¹⁵Dxejc räjp Jesús lojni:

—Nane', ¿xhicuent roonlu? ¿Chu rguuillu?

Marii bejn xhigab laa dade' ni rcanäj huertga, ni'c räjpni lojni:

—Dad, palga luj sanäluni, gunii caro gudixhluni te guiliäsáni te chanääni.

¹⁶Dxejcti räjp Jesús lojni:

—iMarii!

Dxejc gubiré Marii, räjpni nen̄ xtidx hebreo:

—iRaboni!

(Säloj diidxga “Mastr”.)

¹⁷Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Na'c guiniaazlu narä sa'csi gadna cha'a lo Xtadä xhaguibaa. Huij loj rebetzä, huiye'tz lojreni, cha'a lo Xtadä, näjza Xtadtu, loj Xtiozä näjza Xtiooztu.

¹⁸Dxejcti huij Marii Magdalen, bidzujñni loj rexpejn̄pacni badeedni didxcoob, räjpni:

—Abahuiä lo Dad Jesús.

Räjpzani lojreni guiraa recos ni gunii Jesús lojni.

Baluiloj Jesús loj rexpejn̄pacni

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹Che gojl gudxej, najcni dumingw, primer dxej xten xmaan, abiäudzu'tz ro lä' ro' yu' cadro tre' rexpejn̄pacni, sa'csi rdxejbreni rexpejn̄ Israel. Chela bidzujñ Jesús, guzujni nez galäiireni, räjpni lojreni:

—Suchu yäl̄rbedxi lastootu.

²⁰Che guniini si'c, baluigajcni reñaani lojreni näjza cuä' xcustiini. Ni'cni bibaduxhlajz rexpejn̄pacni che bahuireni lo Dad Jesús.

²¹Dxejc räjp Jesús lojreni stehuält:

—Suchu yäl̄rbedxi lastootu. Si'c ni baxhaḷ Xtadä narä, si'cza ruxhaḷä la'tu.

²²Che gulujx guniini rediidxga, balejbni yejcreni, räjpni, lojreni:

—Suguibajñ Sprit Dxan xten Dios nen̄ lastootu. ²³Rextojl rebejn̄ nani siällajztu, sibicajreni. Rextojl rebejn̄ nani ditu jiällajz, siannäjreni redojlga.

Tomás bahuii lo Jesús ni gubansac

²⁴Tomás, ni laaza Didimo, najcni te retzubitio'p xpejn̄pac Jesús. Rutini che biääd Jesús loj rexpejn̄pacni. ²⁵Dxejcti räjp rexpejn̄pacni lojni:

—Abihuiinu loj Jesús, agubansacni loj rebengut.

Dxejcti laani räjpni lojreni:

—Palga dina fiä loj reñaani cadro caj seen xten reclaab, palga dina guqui'tzä bicuenaä cadro guyu' claabga, guqui'tzäza naa

cadro bixal cuá'ni, di lazä chalii gubansacni loj rebengut.

²⁶Che gudejd xhujñ dxej, tresac rexpeljñpacni nen̄ yu', nadxaagza Tomás lojreni. Niäudzu'tz yu'ga, luxh chela gucbeereni abidzujñ Jesús, guzujni galäiireni, räjpni lojreni:

—Suchu yälrbedxi lastootu.

²⁷Dxejcti räjpni loj Tomás:

—Baqi'tz bicuenaalu ree loj patñaä, basälza naalu cuä'äre, na'c ractio'p lajzlu, huililajzpac gubansacä loj rebengut.

²⁸Dxejcti räjp Tomás lojni:

—iXtadä, Xtioozä!

²⁹Dxejcti räjp Jesús lojni:

—Sa'csi abahuiilu loä, Tomás, huililajzlu. Chicbaa renani mase direni fii, rililajzreni xtidxä.

Xhicuent bacuaani reguijtzre

³⁰Xhidalroduxhru dzuun bejn Jesús nez loj rexpeljñpacni, nani di nicaj lo guijtz. ³¹Redzuunre nani bejn Jesús nani cuaj lo guijtzre cuajni te chalilajztu diidxre: Jesús najc Crist, nani cabäjz rebejn jlääd, Xi'n Dios. Luxh che chalilajz te bejn xtiidxni, sajñni yälñabajñ par tejpas.

Jesús baluilojni lo gajdz xpejñpacni

21 Dxejcti baluiloj Jesús loj rexpeljñni ro' nisdoo ni laa Tiberias. Scree baluilojni lojreni.

²Nadxaag sa' rebejnre: Simón Pedr, Tomás ni laaza Didimo, näjza Natanael, nani siääd Caná xten Galilee, rexi'n Zebedeo, näjza stio'p rexpeljñpacni. ³Dxejcti räjp Simón Pedr loj resa'ni:

—Chanazä bäjł.

Räjpreni lojni:

—Näjza nuure chonnu.

Dxejcti sääreni, huä'preni nen̄ te barcw. Guideb guxhijñga xhet bäjłdi gunaazreni. ⁴Che acayanij loj guedxliuj, suga' Jesús ro' nisdoo, di rexpeljñni niembeeni. ⁵Ni'cni räjp Jesús lojreni:

—Rexi'nä, ÷la xhet bäjłdi rajptu, ä?

Räjpreni lojni:

—Xhet rajpdinu.

⁶Dxejcti räjpni lojreni:

—Colgusäl xquijxhtu ladbee xten barcwga, te ro'c siniaaztuni.

Dxejcti bacuaareni guijxhga ladbee xten barcwga, dxejcti ameer diniajcdi nibääreni guijxhga ro'c sa'csi gudxadotzu'tzni bäjł. ⁷Dxejcti bejn nani sanälazduxh Jesús, räjp loj Pedr:

—Laa Dad Jesús.

Che biejn diajg Simón Pedr laa Dad Jesús, gotgajcni xhablojiaani sa'csi ladxhagjiättis najcwni sa'csi canaazni bäjł, dxejcti gutiäjsni lo nisdoo. ⁸Sgäi rexpeljñpacni biädñäreni rebarcwga sa'csi ameer guidzujñreni ro' nisdoo, si'cti tegayuu metrtis cayääd. Siädñäzarenı guijxh guidxa rebäjł. ⁹Che bidzujñreni ro' nisdoo, bahuiireni re' guiboo, ro'c dzuub te bäjł näjza yätxtiil cague!. ¹⁰Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Coltanä gaii bäjł nani entis gunaaztu.

¹¹Dxejcti huij Simón Pedr, guläani guijxhga, guidxani bälro. Guyu' si'cti te gayuu garol con chon̄ bäjł nen̄ guijxhga, niluxh dini niräsyä' mase guyu' xhidalduxh bäjł nenni.

¹²Dxejcti räjp Jesús lojreni:

—Coltaa te gauxharejntu.

Nicla tej rexpejn̄pacni dini niabdiidx lojni: “¿Chu luj?” sa'csi anajnreni laa Jesúsni. ¹³Dxejcti cua' Jesús yätxtiil, badeedni lojreni, sigajcza rebäjł.

¹⁴Dee najc ni riojn̄ huält baluilojni loj rexpejn̄pacni, che gubansacni loj rebengut.

Jesús rniñäj Simón Pedr

¹⁵Che gulujx gudajwreni, räj̄p Jesús loj Simón Pedr:

—Simón xi'n Jonás, ¿la sanälajzrulu narä loj chu stee, ä?

Räj̄pni lojni:

—O'n, Dad, luj najnlu sanälazä luj.

Räj̄p Jesús lojni:

—Gojp rexilä'ä.

¹⁶Räpsacni lojni ni rojp huält:

—Simón, xi'n Jonás, ¿la sanälajzlu narä, ä?

Räj̄pni lojni:

—O'n, Dad. Luj najnlu sanälazä luj.

Räj̄pni lojni:

—Gojp rexilä.

¹⁷Räpsacni lojni ni riojn̄ huält:

—Simón xi'n Jonás, ¿la sanälajzlu narä?

Guc-huin lastoo Simón Pedr sa'csi gunabdiidx Jesús lojni choñ huält: “¿La sanälajzlu narä?” Dxejcti räj̄p Simón lojni:

—Dad, luj najnlu guira'ti. Luj najnlu sanälazä luj.

Räj̄p Jesús lojni:

—Gojp rexilä. ¹⁸Rniliápac lojlu, che gujclu bi'nru, lagajc luj rajcwlu

xhajblu, rijlu cadrotis rłajzlu. Che anajclu bengool, susgaatislu naalu te gushuajcw ste'ca bejn̄ xhajblu, te chanäreni luj cadro di rłajzlu.

¹⁹Luxh diidxga gunii Jesús te cagusule'ni xho gugu'treni Pedr te guiliä'pni xpala'n Dios. Che gulujx guniini si'c, räj̄pni loj Pedr:

—Gudanajł narä.

²⁰Che gubiré Pedr, bahuiini loj stee xpejn̄ni, nani sanälajzru Jesús, siädnajłni dejtzeni. Lagajc bejn̄re ni gurej cuä' Jesús lo lult xchej, ni räj̄pza loj Jesús: “Dad, ¿chuni'c najc nani guto'lu?” ²¹Ni'cni, che bahuii Pedr lojni, räj̄pni loj Jesús:

—Dad, deea', ¿xhi gun dee?

²²Dxejcti räj̄p Jesús lojni:

—Palga rłazä jia'nni che guibisacäli loj guedxliujre, ¿xhixh najcni? Basaanni. Luj gudanajł narä.

²³Ni'cni bire'ch diidx lagajc loj resa'ni, di bejn̄ga guet. Di Jesús niäj̄b lojni dini guet, alga räj̄pni: “palga rłazä jia'nni loj guedxliujre che guibisacäli lo guedxliujre, ¿xhixh najcni?”

²⁴Luxh bejn̄ga najc narä, xpejn̄ Jesús nani bahuiioj guiraa recosre, nani bacuaazareni. Anadonnu didxliipac najc recos nani rniini.

²⁵Yu'ru xhidalduxh dzuun ni bejn̄ Jesús. Palga gucuaanu guiralii redzuun ni bejn̄ Jesús, nicla lo guedxliujre di gal̄ chu reguijtz cadro xcajni.